

OK BLADET

ÅRGANG 13 • NUMMER 4 • AUGUST 1970

ØK BLADET

Udgivet af

AKTIESELSKABET DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI
Holbergsgade 2, 1099 København K

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:
G. Holst

REDAKTIONSUDVALG:
*G. A. Engelmann
Finn Kørner*

REDAKTIONENS ADRESSE:
*ØK-bladet, AIS Det Østasiatiske Kompagni, Sekretariatet,
Holbergsgade 2, 1099 København K*

Husk at melde adresseforandring

TRYK:
Bogtrykkeriet Forum, København

Eftertryk kun med redaktionens tilladelse

Indhold:

Forside. Thailand. Der er et godt marked og en livlig handel på floden.

Front page. Thailand. There is a good marked and a lively trade on the river.

Bagside. Ryparkens tennisbaner. Fra højre: Direktør M. Pagh, Kompagniets gæst, Mr. Odartey Annan, Ghana, Peter Jantzen, Træafdelingen, og Eric Lillelund, Skibsbogholderiet.

Back page. Ryparken tennis courts. From the right: Mr. M. Pagh, Chairman, EAC, our Company's guest, Mr. Odartey Annan, Ghana, Mr. Peter Jantzen, Wood Department, and Mr. Eric Lillelund, Accounts Department, Shipping.

Filialbestyremøde	3
Solumba Ris Project	4
Thai-smede i Aranyik	7
Kompagni-nyt	10
Scanaustral	13
ØK overtager Erik Levison A/S	15
Hus forbi	16
Dansk ambassadør besøger ØKs IPOH kontor	16
Maskinmestre og -aspiranter	17
Nyt fra undervisningen	17
Liberty-skibet	18
Trykkende vejr – træet på kontoret	20
Sporten	21

FILIALBESTYRER MØDET

Det 5. filialbestyrermøde ved Hovedkontoret afholdtes i dagene 1. til 13. juni. Ligesom i 1967 var den første uges møder henlagt til Store Kro i Fredensborg, hvor de 38 deltagere fra filialerne, samt Direktionen, var indkvarteret. Den følgende uge afholdtes møderne i Hotel Codans konferencelokaler inde i byen.

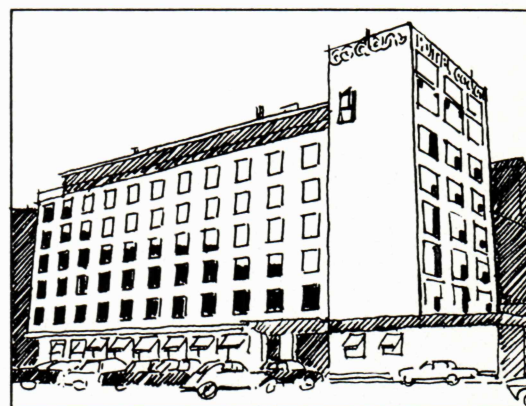
Hovedtemaet for møderækken var »Innovation og Udvikling«, men naturligvis var der også lejlighed til en bred gennemgang og udveksling af meninger om alle løbende problemer.

Foruden fra Kompagniets egne folk var der lejlighed til at høre indlæg fra forskellige fremmede foredragsholdere, hvoraf ikke mindst professor Thorkild Kristensens foredrag om »Fremtidsforskning og

Langtidsplanlægning« og direktørerne Tage Andersen og Torben Jantzens om »Moderne Finansieringsformer« vakte stor interesse, ligesom der en aften under ØK Data's ledelse blev afholdt et EDB virksomhedsspil.

Der aflagdes besøg ved to installationer fra firmaet I. Krüger, nemlig Vandværket ved Sjælsø og Rensningsanlægget i Usserød, og der var lejlighed til en gennemgang af Plumroses imponerende fabriksanlæg i Valby. Foruden forskellige andre arrangementer var Carlsberg vært ved en vellykket middag, der holdtes i bryggeriets museum.

Der var enighed om, at med den fart udviklingen har taget, er tre år mellem filialbestyrermøderne for lang en tid, og det næste møde er foreløbigt ansat til april/maj 1972.

SOLUMBA RIS PROJEKT

LPMC dyrker ris i Liberia

Ris er en af de ældste kornsorter, man kender. Den blev dyrket af inderne for over 5000 år siden og er i dag hovednæringsmiddel for mere end halvdelen af jordens befolkning, især for de mennesker, der lever i de tæt befolkede egne af Syd- og Østasien, som man også antager er risplantens hjemsted, hvorfra den har bredt sig til andre lande.

Ris hører til græsserne og dyrkes i tusinder af varieteter som en sumpplante, der skal have meget stærk sol og masser af vand. Mindre almindelig er varieteten bjerg-ris, som kan dyrkes på tør og bakket jord, men yder mindre.

I østen, hvor der er et overskud af arbejdskraft men ofte for lidt opdyrkelig jord, benyttes endnu den gamle metode med at plante risfrøplanter ud i oversvømmede eller kunstigt overrislede marker, som i mange tilfælde er nydeligt udlagt i terrasser op ad jævnt skrånende bjergsider. Imidlertid har man i andre lande, hvor der er store jordarealer men knaphed på arbejdskraft, introduceret nye og moderne produktionsmetoder. I USA f.eks. sås ris undertiden fra flyvemaskiner på tør eller overrislet jord og høstes af kæmpestore mejetærskere.

Liberia var selvforsynende med ris indtil ca. 1950. På grund af stor efterspørgsel efter arbejdere fra de store gummiplantager og jernmalminer fandt imidlertid en udvandring sted fra landbrugene, af hvilken grund Liberia kom til at mangle sit hovednæringsmiddel ris i sådan udstrækning, at landet nu årligt importerer ca. 40.000 tons.

For at prøve at hjælpe med til at gøre Liberia selvforsynende med ris

Liberia. LPMCs rismarker i Voinjama.
Liberia. LPMC's rice fields in Voinjama.

igen besluttede LPMC, The Liberian Produce Marketing Corporation, et selskab oprettet på fællesbasis af den liberianske regering og ØK, sig i november 1968 til aktivt at støtte »Operation Production« programmet. En begyndelse blev gjort med at oprette et ret stort rislandbrug for at finde ud af, om mekaniseret bjerg-ris produktion var rentabel.

Projektet, ca. 1.600 hektar, er beliggende omkring 480 km ad landevejen nord for Monrovia, Liberias hovedstad, langs Makona floden, som danner grænsen mellem Guinea og Liberia. Arealet består af et stort stykke tidligere opskyllet land gennemkrydset af Makona floden og dens bifloder. Manglen på træer er et slående træk ved stedet, der kun er dækket af elefantgræs og vilde sukkerrør.

En 21 km lang vej måtte anlægges, før man kunne nå ind til arealet. Vejarbejdet begyndte i januar 1969, og før slutningen af februar var en vej blevet ført ind til midten af området. En midlertidig lejr og et værksted blev bygget, og rydning af land til rismarker begyndte. For at være parat til plantesæsonen tidligt i juni, når regntiden sætter ind, måtte rydningen fremskyndes, og i juni var 120 hektar ryddet, af hvilke 100 hektar blev gjort tjenlig til udplantning. Et overrislingsanlæg blev købt hos firmaet Wright Rain. Anlægget består af en dieselpumpe, der pumper vand gennem 6" aluminiumsrør. Da disse er udstyret med ventiler, der kan regulere vandtilførselen, overflødiggøres brugen af overrislingskanaler, hvorved opnås en mere effektiv kontrol med vandingen.

Med brug af såmaskiner var tilsåning af ca. 80 ha bjergris og 9 ha sumpris færdig i juli. Uheldigvis kunne ikke alle de ønskede varieteter fås til såning i større stil. Et prøvestykke jord blev imidlertid tilsået med 19 varieteter, hvoraf de mest ydende vil blive udvalgt til næste års såning foruden nye varieteter fra Sierra Leone, Surinam og USA.

De første marker kunne høstes efter 5 spændende måneder, og mejetærskeren gik i gang tidligt i november. Riseksperter forudsagde en stor høst, indtil et kraftigt angreb af »rust« skønsmæssigt ødelagde 30-40 % af afgrøden. Det var første gang, man så en mejetærsker på disse kanter, og stammefolk kom langvejs fra for at se denne »vidundermaskine«. En maskine, som kunne skære, slå og rense risen på samme tid og kun styret af en mand, var sandelig en lang rejse værd.

Høstudbyttet, 166 tons, blev kørt

til LPMCs kaffemølle i Voinjama 86 km øst for projektet. Et ristøringsanlæg og en risemølle var blevet installeret, og Voinjama tjente også som hovedkvarter for administrationen.

Foruden at dyrke egen ris og derved skabe basis for en risemølle- og salgsvirksomhed håber LPMC også at opmuntre bønderne til at dyrke mere ris ved at hjælpe dem med råd og forsyninger af rissåsæd af varieteter, som er blevet afprøvet på projektets markforsøg. Bortset fra at man vil mølle ris, dyrket på projektet, vil LPMC også købe og mølle

Liberia. I midten af billedet (med hat): Landbrugsminister James T. Phillips jr. inspicerer LPMCs risprojekt. Fra venstre projectmanager H. J. Sejer Hansen, filialbestyrer Fritz Andersen og Viceminister Julius Cooper

Liberia. In the middle of the picture (wearing a hat): James T. Phillips jr., Minister of Agriculture, inspecting LPMC's rice project. From the left: H. J. Sejer Hansen, Project Manager, Fritz Andersen, General Manager, LPMC, Liberia, and Julius Cooper, Under-secretary.

paddy (uafskallet ris) fra bønderne til fordeling og salg gennem LPMCs nuværende organisation.

SOLUMBA RICE PROJECT

LPMC GROWS RICE IN LIBERIA

Rice is one of the oldest cereals known. It was cultivated by the Indians more than 5000 years ago and is today the staple food of more than half the population of the world, more especially of the people living in the densely populated areas of South- and East Asia, which is also considered to be the place of origin of the rice plant from where it has spread to other countries.

Rice belongs to the grasses and is cultivated in thousands of varieties as a marsh-plant demanding plenty of hot sun and abundance of water. Less common is the variety, hill-rice, which can be grown on dry and hilly land but yields less.

In the East where there is a surplus of labour but often too little cultivable land, the old method of planting out rice-seedlings in flooded or irrigated fields, often neatly laid out in terrasses along gently sloping mountainsides, is still used. In other countries, however, where there are large areas of land but a shortage of labour new and modern methods of rice production have been introduced. In USA, for instance, rice is sometimes sown by aeroplane on dry or irrigated land and harvested by huge combines.

Liberia was selfsufficient in rice until about 1950. However, due to the big demand for labour from the large rubberplantations and iron ore mines a mi-

gration away from the farms took place, and Liberia found herself short of her staple food, rice, to the extent that she now imports about 40.000 tons yearly.

In order to assist in restoring Liberia's self-sufficiency in rice LPMC, a joint venture between the Liberian Government and EAC, decided in November 1968 actively to support the "Operation Production" programme. A start was made by establishing a fairly large rice farm to ascertain whether a mechanical hill-rice production would prove remunerative.

The project, about 4.000 acres, is located some 300 miles by road north of Monrovia, Liberia's capital, along the Makona river, which forms the boundary between Guinea and Liberia.

The land was formerly an extensive stretch of alluvial land traversed by the Makona river and its tributaries. The striking feature of the area is the absence of trees, elephant grass and wild-cane covering its entire extent.

A 13 mile road had to be constructed before the area could be reached. Work on the road commenced in January 1969 and before the end of February a road had been pushed into the center of the area.

A temporary camp and workshop were built and clearing of the land for the ricefields began. To be ready for the planting season in early June, when the rain starts, the clearing had to be expedited; by June 300 acres had been cleared, 250 acres of which were prepared for planting. An irrigation system from Wright Rain was purchased. The unit consist of a diesel-pump used in conjunction with 6" aluminium pipes. Fitted with gate valves, this irrigation system eliminates the need of irrigation canals and gives a more efficient water-control.

Planting of about 200 acres of hill

rice and 22 acres irrigated rice was completed in July, using seed drills. Unfortunately, all the desired varieties could not be obtained for large scale plantings. However, a trial plot was seeded with 19 varieties, and those with the best performance will be selected for next years plantings in addition to new varieties from Sierra Leone, Surinam, and the U.S.A.

The first fields were ready for harvest after 5 anxious months, and a combine started harvesting in early November. Yield forecasts by rice experts were high, until a heavy attack of blast destroyed an estimated 30-40 % of the crop. It was the first time a combine had been seen in this area, and tribal people from afar came to see this "wonder machine" that could "cut, beat and clean" the rice all in one operation, controlled by a single person. This was certainly something to talk about!

The crop, 166 tons paddy, was transported to LPMC's coffee mill in Voinjama, 54 miles East of the Project. A rice-dryer and mill had been installed and the coffee mill also served as administration head-quarters.

Besides growing its own rice, and thereby forming a basis for a milling and marketing operation, LPMC also hopes to encourage farmers to grow more rice by assisting them with advice and supplying rice-seed from varieties that have been tested at the project's trial and field experiments.

Apart from milling rice grown at the project, LPMC will also buy and mill paddy from farmers for distribution and sale through LPMC's existing organization.

Liberia. En ekspert fra de svejtsiske fabrikker CIBA demonstrerer et insektdræbende sprøjtemiddel.

Liberia. An expert from the Swiss factories CIBA demonstrating a new insecticide.

Liberia. LPMC's store og tunge entreprenørmaskiner rydder land til nye rismarker.

Liberia. LPMC's heavy equipment clearing land for new rice fields.

THAI-SMEDE I ARANYIK

Selv i vor tid kan man endnu finde steder, hvor den ellers rivende industrielle udvikling ikke har fået gjort sin indflydelse gældende, men hvor fabriktionsmetoderne og værktøjet stadig er fuldstændig som for århundreder tilbage. Overingeniør Robert Thomsen, Varde Staalværk, der tidligere har skrevet i ØK-bladet, har været i Thailand, og nordpå i skovlandet fik han lejlighed til at se, hvorledes det gamle primitive smedehåndværk, trods udviklingen ude omkring, stadig trives i bedste velgående.

Aranyik har fra gammel tid været Thailands smedecentrum. Nu er der i dette distrikt kun to små landsbyer Ban Pai Nong og Ban Ton Pho – hvor befolkningen stadig lever af at smede våben. Til gengæld er det også deres eneste erhverv. Hele befolkningen, mænd, kvinder og børn, tager del i fremstillingen af sværd og knive.

Der går ingen landevej eller jernbane til Ban Ton Pho; man kan kun komme til stedet ad flodvejen. Som udgangspunkt kan man vælge Thailands gamle hovedstad Ayuthia el-

orange gule kutter. Alle bevæger sig på floden.

De materielle fornødenheder dækkes af »blandede landhandler«, der alle flyder på vandet med butiksdøren mod floden. I de større landsbyer er der desuden »gadehandlersker«, der faldbyder deres varer fra overlæssede sampaner. De påkalder kun-

dernes opmærksomhed ved hjælp af klokker eller gamle automobilhorn. Pigen, der sælger nudelsuppe og kogt ris indpakket i bananblade, har sit eget signal, der ikke kan forveksles med signalet fra den, der sælger is og Coca-Cola. Uden signal og mere diskret sejler en tredje pige fra husbåd til husbåd for at sælge brænde-

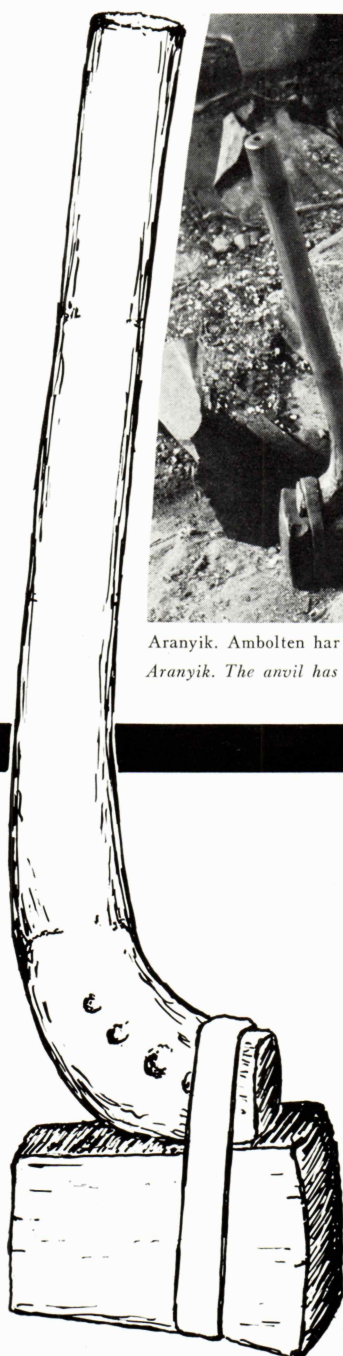

Aranyik. Ambolten har en liggende træstamme som amboltstok.

Aranyik. The anvil has a lying piece of a log as an anvil stock.

ler landsbyen Ta Rua, der har den nærmeste jernbanestation. Herfra varer turen i en hurtiggående motorbåd ca. en time.

Floden hedder Pasak og er stærkt trafikeret. Her sejler piger med brede stråhatte, fiskere, gamle betelstyttende koner og buddhistmunke i

Aranyik. Forhammer.

Aranyik. Sledge-hammer.

vin. Den mælkehvide »Nam Kau«, der smager som en blanding af eddike og gær, og som er i stand til at slå bunden ud af enhver europæers fordøjelsessystem, må fremstilles til hjemmebrug, men må ikke forhandles.

Der er en lille anløbsbro ved Ban Ton Pho, og man kan ikke være i tvivl om, at man er kommet til det rette sted. Overalt høres lyden af hammer mod ambolt. Landsbyen har 80 huse – alle med smedie – og antagelig 600–700 beboere. Den forbruger daglig ca. 2 t stål, der smedes til knive og sværd. Sværdene påstås at være beregnet som forsvarsvåben mod røvere, men de benyttes også som markredskaber og ved fi-

Aranyik. Små piger træder blæsebælgen.

Aranyik. Small girls are working the pair of bellows.

træcylindre med stempler af tynde træplader, der trækkes op og ned ved hjælp af stempelstænger af bambus. Under træpladerne er der løst op-hængt i snore en cirkelformet tøj-rulle. Når stemplet sænkes, presses tøj-rullen ud mod cylindervæggen og danner tætning. Når stemplet hæves, hænger tøj-rullen løst og tillader luf-ten at trænge ind i cylinderen. Blæ-sebælgen bevæges let og kan betjenes af et barn.

Fra blæsebælgen fører to bambus-rør hen til essen. Brændslet er træ-kul, der helst skal være fremstillet af bambus, men også kul af hårde træsorter samt kokosnøddeskaller kan bruges.

Ambolten er en firkantet klods, 150 × 150 mm i tværsnit. Dens bane er af stål og er rundet med en sfæ-risk radius på 200 mm. Man kan købe færdige ambolte, men mange foretrækker selv at fremstille dem. Sammensvejsningen af den hårde stålbane til det bløde jern byder ikke på vanskeligheder, og der anvendes ikke sand eller andre former for svejsepulver til at fjerne glødeskal. De to bestanddele opvarmes sammen til svejsetemperatur og hamres sam-men med små hurtige slag.

Amboltstokken er en liggende træ-stamme, der har et firkantet hul til fastgøring af ambolten. Ambolten fæstnes med trækiler. For at undgå, at den løsner sig, når træet bliver

skeri. Sværdenes rolle som forsvars-våben må anses for at være udspillet. Røverbanderne er i de senere år gået over til at anvende maskinpistoler.

Sværdene fremstilles i to typer, et krumsværd med spids od og et bøl-geformet sværd uden spids. Sidst-nævnte type antages at stamme fra Burma. Råmaterialet er japansk stål med ca. 0,6 % kulstof og 1,2 % man-gan. Det er særdeles velegnet til for-målet. Våbnenes håndværksmæssige udførelse er meget fin og priserne meget lave. Et sværd af den burme-siske type koster 20 baht. De dyreste med træskede og pyntesnore koster 130 baht (ca. 46 kroner).

Et værksteds mandskab kan f. eks. bestå af en fader og hans 10-12 årige datter, der trækker blæsebælgen. I en sådan smedie kan man kun frem-stille mindre knive, der kan smedes uden anvendelse af forhamre. De fleste steder har smeden tre mænd (eller kvinder) til at slå forhammer. Unge spinkle piger vidner om, at man ikke behøver at være et svul-mende muskelbundet for at svinge forhammeren – tre i takt.

En af de største virksomheder be-

skæftiger 25-30 arbejdere. Den har som chef en ældre dame med kirse-bærfarvede læber. Farven skyldes ikke læbestift, men betel. Virksom-heden er et familieføretagende, der ledes af den gamle dame og hendes søn og fem døtre. Fire eller fem unge arbejdere hører ikke til familien og aflønnes med 25 baht om dagen. Resten af arbejderstaben er fattige slægtninge, der får kost og logi, men ikke penge for deres arbejde.

Virksomheden er delt i tre afdelin-ger: en grovsmedie, hvor der frem-stilles halvfabrikata, en anden sme-die, hvor smedearbejdet gøres færdigt samt et slibe- og polereværksted. Værkstederne består af et tag til be-skyttelse mod solen. Der er ingen sidevægge.

Ældste datter er smedesvend i grovsmedien. Hun sidder på hug ved ambolten, passer essen og dirigerer de tre arbejdsmænd, der slår for-hammer.

Denne smedie har en elektrisk blæser til at levere luft til essen, men de fleste steder må man nøjes med den gamle type blæsebælg. Denne pumpeblæser består af to 1 m høje

Aranyik. 1. Håndhammer. 2-3-4. Forskellige trin i fabrikationen. 5-6-7. Nogle af smedebyens færdige produkter.

Aranyik. 1. Hand-hammer. 2-3-4. Various steps in the manufacturing of weapons. 5-6-7. Some of Aranyik's finished products.

tørt, er kilerne beskyttet af klude, der hele tiden holdes våde.

Forhamre er ligesom ambolte forsynet med en bane af hårdt stål. De afviger i høj grad fra europæiske forhamre ved ikke at have noget skaftehul. Hammerskaftet, en bøjet bambusgren, er fæstnet til hammerhovedet med et stykke båndjern. Man kunne forvente, at en sådan konstruktion var temmelig ustabil, men det synes ikke at være tilfældet. Skaftet sidder godt fast, og ham-

meren ligger fortrinligt i hånden.

Håndhammerens udformning er ikke mindre ejendommelig. Hammerhovedet har ganske vist et hul til fastgøring af skaftet, men dette hul forløber i hammerhovedets længderetning. Hammerhovedet er fastkilet på en sidegren af et bambuskaft. Også håndhammeren er meget behagelig at arbejde med.

Værktøjet i slibe- og polereværkstedet er skrabejern, grovfil og sletfil. Poleringen foretages med en fin-

Aranyik. Man behøver ikke at være et svulmende muskelbundt for at slå forhammer. Aranyik. It is not necessary to be a bundle of muscles in order to strike a sledge-hammer.

kornet sandsten. Nogle værksteder har moderne skruestikke til fastspænding af sværdene, men de fleste steder foretrækker man et mere primitivt arrangement.

Til færdigtsmedede sværd fremstilles hæfterne andetsteds i landsbyen. De er som regel af træ, men hæfter af vandbøffelhorn anvendes også.

Smedefamilien fremstiller gennemsnitligt 30 sværd og knive om dagen. Det giver en nettofortjeneste på 300 baht. De største omkostninger er arbejds løn samt udgiften til trækul. Hertil kommer omkostninger til stål (3 baht/kg) samt til hæfter (1 baht/stk.).

Arbejdstempoet i Thailand er behageligt, og der er tid til en sludder med arbejdskammerater samt til at slappe af med et glas te og en cigaret. Smedene viser den arbejdsglæde og den fagmæssige stolthed, der også kendetegnede Europas smede, før industrialiseringen satte ind. Lønningerne er små efter europæisk målestok, men levofoden er høj i sammenligning med levofoden i nabo-staterne. Den, der kun besøger landet i et kortere tidsrum, kan kun spore tilfredshed hos de altid smilende thai'er.

På generalforsamlingen i Det Østasiatiske Kompagnis Holding-Aktieselskab den 22. maj 1970 genvalgte generalforsamlingen bankdirektør R. de Schietero til bestyrelsen. Direktør R. de Schietero er fratrådt aktiv tjeneste hos Crédit Lyonnais, Paris, den 30. juni 1970, men har indvilget i at forblive i bestyrelsen i Holding-Selskabet.

Ved udgangen af regnskabsåret for Holding-Selskabet pr. 30. april 1970 fratrådte vicedirektør G. Halling-Andersen som direktør, og underdirektør B. Hüttemeier udnævntes i stedet til direktør for selskabet.

On 22nd May, 1970, at the general meeting of the East Asiatic Company's Holding Co. Ltd., Mr. R. de Schietero, Bank Director, was re-elected to the Board.

On 30th June, 1970, Mr. R. de Schietero, Director, retired from his post with Crédit Lyonnais, Paris, but has consented to remain on the Board of the Holding Company Ltd.

At the end of the financial year, 30th April, 1970, Mr. G. Halling-Andersen, Deputy Managing Director, EAC, retired from the post of Director of the Holding Company, and Mr. B. Hüttemeier, General Manager, EAC, was appointed a director of the company in his place.

Ved bestyrelsesmøde i Kompagniet den 19. juni 1970 vedtoges det pr. 30. juni 1970 at lade underdirektør B. Hüttemeier overtage ansvaret for selve regnskabsafdelingen og dermed titlen som Kompagniets hovedbogholder i overensstemmelse med Kompagniets vedtægter.

I betragtning af det stærkt voksende arbejdsområde er det hensigten i nogen grad at udskille finansieringsforhold fra selve regnskabsafdelingen og lade disse forhold varetage af en særskilt finansafdeling.

At our Company's general meeting on 19th June, 1970, it was decided to let Mr. B. Hüttemeier, General Manager,

EAC, take over the responsibility for the Accounts Department and with it the designation of Chief Accountant in accordance with the rules of our Company.

In view of the great increase in the sphere of work, it is the intention of separate to some extent financial relations from the Accounts Department proper, and for these conditions to be attended to by a separate financial department.

ØK, Brødrene Hartmann og Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene er gået i gang med oprettelsen af et selskab til fabrikation af emballageprodukter i støbepap til brug for æg, bær, frugt og kødvarer i Brasilien, hvor der er et stort og udækket behov for papemballager, navnlig til pakning af æg.

ØK får 50% af aktiekapitalen på 9 mill. kroner, Brødrene Hartmann 20%, Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene 25% og den danske generalkonsul i Sao Paulo, Adam von Bülow, 5%. Omkring nytår regner man med at have støbepapmaskiner klar til afskibning. Ved udgangen af 1971 skulle fabrikken, der placeres i Sao Paulo provinsen, være klar til at producere.

EAC, Hartmann Brothers, and The Industrialization Fund for Developing Countries are engaged in establishing a firm for the manufacture of moulded pulp packaging products for eggs, berries, fruit, and meat products in Brazil where there is a large but uncovered demand for such products, particularly for egg packaging.

EAC will hold 50% of the share capital of 9 mill. Da. Kroner, Hartmann Brothers 20%, the Industrialization for Developing Countries 25%, and the Danish Consul General in Sao Paulo, Mr. Adam von Bülow, 5%. It is expected that the requisite machinery will be ready for shipment about the New Year. By the end of 1971 the factory, which will be placed in the province of Sao Paulo, should be ready to go into production.

Bestyrelsen for The Liberian Produce Marketing Corporation, Monrovia, har nu besluttet at oprette en oliemølle i Monrovia for udvinding af olie fra palmekerner. Beslutningen er taget på basis af de undersøgelser, som blev foretaget af kontorchef I. H. Hansen og ingeniør A. Cortzen, Industriafdelingen, samt plantagebestyrer I. N. Andersen, Malaysia, som omtalt i februarnummeret. Kompagniet vil forestå opførelsen og igangsætningen af møllen, som forventes at stå færdig i slutningen af 1971.

The Board of Directors of The Liberian Produce Marketing Corporation, Monrovia, has now decided to establish an oilmill in Monrovia for extraction of oil from palm kernels. The decision has been taken on the basis of the investigations made by Mr. I. H. Hansen and Mr. A. Cortzen, Industrial Department, as well as Mr. I. N. Andersen, Plantation Manager, Malaysia, as mentioned in the February number. The Company will direct the building and start of the mill that is expected to be ready by the end of 1971.

ØK og rå tobaksfirmaet Werkhof G.m.b.H., Hamburg (Trans-Continental gruppen) har sammen dannet et nyt firma LEAFCO A/S, Holbergsgade 6, 1057 København K, med det formål at overtage og videreføre begge selskabers forretning i cigartobakker. Aktiekapitalen er 1 mill. danske kroner, og ØK er majoritetsaktionær. Direktør: Bent Andersen. Indkøbs- & salgschef: Hans Lønne Nielsen.

EAC and the tobacco leaf company of Werkhof G.m.b.H., Hamburg (Trans-Continental group) have jointly established a new firm, LEAFCO Ltd., Holbergsgade 6, 1057 Copenhagen K, to take over and carry on the business in cigartobaccos of the two companies. The share capital is 1 million kroner, EAC being the majority shareholder. Managing Director: Mr. Bent Andersen. Purchase- and sales manager: Mr. Hans Lønne Nielsen.

Post- og Telegrafvæsenet opretter i 1971 fast radio-fjernskriverforbindelse mellem Danmark og danske skibe i rum sø, hvor de end befinder sig. En forsøgsordning med fjernskriverforbindelse mellem Lyngby Radio og to danske skibe, ØKs Arosia og A. P. Møllers Elizabeth Mærsk, det ene især fra Østen til Europa det andet fra det nære Østen og Sydafrika, har givet så gode resultater, at generaldirektoratet har besluttet at lade ordningen blive en permanent tjeneste.

In 1971 the Postal and Telegraph Authorities will establish a permanent radio-teleprinter connection between Denmark and Danish ships in the open sea, wherever they are to be found. An experimental system with teleprinter connection between Lyngby Radio and two Danish ships, EAC's Arosia and A. P. Møller's Elizabeth Mærsk (the one served Europe and the East and the other the near East and South America), has given such good results that the Post Office

has decided to make the service a permanent one.

Under et besøg, som den danske Handelsminister Knud Thomsen aflagde i Singapore i juni måned, besøgte han bl. a. Kompagniets scooter-samlefabrik.

During a visit paid to Singapore by Mr. Knud Thomsen, Danish Minister of Commerce, in June, he visited our Company's scooter assembly plant.

Hellebæk Skole har fået forøget sit undervisningsmateriale med en lille etnologisk samling, som er skænket skolen af underdirektør Erik J. Jansen, som bor i Ålsgårde og bl. a. har to børn gående i skolen. Der er tale om en samling af forskellige planter, redskaber af forskellig art, våben m. m., som er hentet henholdsvis i Thailand og i Ghana. Det var Erik Jansens to børn, der fremkom med ideen om at udvide skolens samling af materiale til støtte for undervisningen på denne måde.

The educational material of Hellebæk School has been augmented by a small ethnological collection presented by Mr. Erik J. Jansen, General Manager, who lives in Ålsgårde and who also has two children at the school. It is a collection of different plants, tools of various kinds, weapons etc. collected in Thailand and Ghana. It was Mr. Erik Jansens two children who suggested this extension of the school's educational material.

A/S Plumrose opretter nu eget datterselskab i Italien - Plumrose SpA i Genua. Det nye selskab skal betjene det hastigt ekspanderende italienske fødevarermarked gennem salg af en lang række Plumrose-produkter. Plumrose SpA skal på det italienske marked foruden en dansk stab i Genua betjene sig af mellem 60 og 80 underagenter, som skal sælge direkte til den italienske detailhandel, herunder institutioner. Plumrose har arbejdet på det italienske marked i en række år gennem agenterne Motta og Arrigoni, to af Italiens største fødevarerkoncerner.

A/S Plumrose is now establishing a subsidiary company in Italy - Plumrose SpA, Genoa. The new company will serve the rapidly expanding Italian foodstuffs market by marketing a long range of Plumrose products. In the Italian market Plumrose SpA will, in addition to a Danish staff in Genoa, also make use of 60-80 sub-agents, who will sell to Italian retailers and institutions direct. Plumrose has worked in the Italian market for a number of years with two of the largest provision firms in Italy, Motta and Arrigoni, as agents.

Gæstebogen

The Visitors' Book

- M. J. McKean*, Managing Director, Thos. Borthwick (Glasgow) Ltd.
Kenneth R. Tattersall, Gen. Managers Assistant, Barclays Bank D. C. O., London.
D. J. Tabor, Local Director, Barclays Bank D.C.O., Israel.
A. Leitich, Barclays Bank D.C.O., Johannesburg.
Tau Sri Sardon, Minister of Health, Malaysia.
Tau Sri Din, Dir. Gen. of Medical Services, Malaysia.
Bengt Gjeding Jørgensen, Trade Counsellor, Udenrigsministeriet, København.
Sir Cyril Hawker, Chairman, The Standard Bank Ltd., London.
J. Battersby, Gen. Manager, Investment & International Division, The Standard Bank Ltd., London.
Chr. Blom, Skibsreder, Overseas Shipping Company, Los Angeles.
The Honourable *James T. Phillips, Jr.*, Secretary of Agriculture of Liberia and Chairman of The Liberian Produce Marketing Corporation, Monrovia.
Henry W. Gadsden, President, Merck Sharp & Dohme, New York.
Barry Cohen, Vice-President, Europe, Merck Sharp & Dohme, New York.
B. Kloosterboer, Manager, Europe, Merck Sharp & Dohme, New York.
A. L. J. Vos, Manager, Denmark, Merck Sharp & Dohme, New York.
Wang Yen-Chang, Chargé d'Affairs a. i., Den Kinesiske Ambassade, København.
Liu Kuei-Pu, Commercial Attaché, Den Kinesiske Ambassade, København.
Wang Chieh-Min, Commercial Secretary, Den Kinesiske Ambassade, København.
Chang Wen-Ming, tolk, Den Kinesiske Ambassade, København.
W. L. Hurford, President, Anglo-Canadian Shipping (West-Ship) Ltd., Vancouver.

PERSONALE-NYT

Staff News

Udnævnelser

Appointments

1. styrmand J. A. Holm er udnævnt til overstyrmand den 6. juli med tjeneste i M/S Pretoria.
1. styrmand O. Kragh Hansen er udnævnt til overstyrmand den 29. juli med tjeneste i M/S Panama.

Nicolai Jensen, tidligere filialbestyrer i Bujumbura, er i maj måned blevet udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Per Bøtchjær, Bujumbura, er i juni måned blevet udnævnt til ulønnet dansk konsul med område omfattende republikken Burundi.

Navneforandringer

Bjarne Jensen-Aaris, Singapore - til Bjarne Aaris.

Diverse

Filialbestyrer Svend Gønge, Bangkok, forflyttes ca. 30. november til tjeneste ved Hovedkontoret i København. Som leder af Thailand-organisationen afløses han af ØKs filialbestyrer i Singapore, Bent Kløcker Kierkegaard, som vil ankomme til Bangkok ca. 15. oktober.

Filialbestyrer J. Grunnet-Jepsen, Accra, forflyttes ca. 15. september til Singapore som leder af Kompagniets der-værende filial.

Filialbestyrer Erik M. K. Petersen, Hong Kong, forflyttes ca. 15. august til Accra, hvor han efterfølger filialbestyrer J. Grunnet-Jepsen som leder af Ghana-organisationen. Hong Kong kontoret vil derefter indtil videre blive ledet af Niels-Ebbe Lockenwitz og Niels-Jørn Stausø Harboe.

Frederik Gustav Wedell-Wedellsborg er efter ferieafsløsning i Ghana vendt tilbage til Skovindustriafdelingen. Ingeniør Asbjørn Holst Larsen, ansat og udsendt til Ghana.

Karl Christian Larsen, SFEM, Singapore, forflyttes til London som Deputy Manager ved the co-ordinating office for The Blue Star/EAC JOINT SERVICE.

Besøg ved Hovedkontoret

Peter Boer, Houston.

Nyansættelser

Reservedelsspecialist Leo K. J. Sloth, til Lagos.
Forstkandidat Sven Vardil, til Skovindustriafdelingen.

Intern forflyttelse

Niels Jørgen Møller, Industriafdelingen, til Import »F«.

Filialforflytninger

Transfers

Svend Aage Larsen, Accra, til Bangkok.
Peer Rosenfeldt, Bangkok, til Lagos.
Jens Hansen Lise, Cape Town, til Johannesburg.
Sven Lysgaard Jørgensen, Hong Kong, til Bangkok.
Svend-Aage Larsen, Madras, til Singapore, (Container-Co-ordination).
William Richard Langhorn, der har været på ferieafsløsning i Monrovia, tilbage til Accra.
Rikardt Kristensen, Singapore, til Kuala Lumpur.
Jan Rasmussen, Vancouver, til Sumkal, Sumatra.

Forflyttelse til Hovedkontoret

Transfers to H. O.

Per Henrik Herskind, Accra, til Eksportafdelingen.

Filialbestyrer Nicolai Jensen, Burundi, midlertidigt til Personalekontoret.

Flemming Sommer, Kuala Lumpur, til Industriafdelingen.

S.-J. Højtvad Pedersen, Nairobi, til Eksportafdelingen.

Udsendelse til filialtjeneste

Service abroad

Leo Emdal Alexandersen, Eksportafdelingen, til Bangkok.

Steen Christensen, Eksportafdelingen, til Accra.

Rasmus J. Bjerring Offersen, Industriafdelingen, til Johannesburg.

Ole Hybel Hansen, Skibsafdelingen, til Hong Kong.

Steen Instrup, Skibsafdelingen, til Durban.

Kurt Hounsgaard Pedersen, Skibsafdelingen, til Hong Kong.

Peter Niclasen, Skibsbogholderiet, til Vancouver.

Mogens Bjerregaard Jensen, Bangkok, ferieafløser i Djakarta fra 21. juli 1970.

Midlertidige forflytninger

Leif Knud Westi Lauritsen, Kuala Lumpur, er efter et ophold i Djakarta, hvor han varetager ledelsen under filialbestyrerens hjemmeferie, midlertidigt blevet forflyttet til Penang.

Forstkandidat N. Ulrich, Skovindustriafdelingen, besøgte Indonesien i perioden 20. maj til 20. juli.

Ankommet på hjemmeferie

On Home Leave

Henning Kofod Christoffersen, filialbestyrer Jes Grunnet-Jepsen, Svend Aage Asger Larsen, cand. pharm. Mogens Toft, Accra, Carl Emil Dalgas, Ole Erichsen, ingeniør Finn Skov Pedersen, Peer Rosenfeldt, Bangkok, filialbestyrer Poul Nicolai Jensen, Burundi, Geert Bruun, filialbestyrer Hans Olesen, Djakarta, Flemming Marcher, Durban, filialbestyrer Erik M. K. Petersen, Hong Kong, Erik Otteskov, Kigali, filialbestyrer Bent Leth Nielsen, Bjarne Kronie Pedersen, Flemming Sommer, Kuala Lumpur, filialbestyrer Otto René Kristiansen, Lagos, Ole Oxholm Mayntzhusen, Mexico, filialbestyrer Fritz A. Andersen, Hans Jørgen Sejer Hansen, Monrovia, filialbestyrer Kai Andersen, Svend-Jørgen Højtvad Pedersen, Nairobi, John Freddy Thygesen, New York, fung. filialbestyrer Peer Marcher, Penang, filialbestyrer Steffen Bjørn Hanssen, Saigon, Steen Rambo, Salvador, filialbestyrer Jørgen Frederiksen, kaptajn Jørgen Rosling, San Francisco, filialbestyrer Peter Henning Johansson, Sao Paulo, Bent Angelo Jeil-

man, Jørgen Reinholdt Nielsen, Singapore, Jeppe Jepsen Hansen, St. Thomas, filialbestyrer Sander Jacobsen, Tokio.

Udtråd af Kompagniets tjeneste

Claus Helweg, Assuranceafdelingen.

Ingeniør Finn Skov Pedersen, Bangkok. Bjarne Bang Christensen, Godsekspeditionen.

Advokatfuldmægtig Niels Bjerre, Juridisk Afdeling.

Ingeniør J. Menke-Nielsen, Lagos.

Lasteinspektør Johan Frederik Pedersen, Scanservice.

Jørgen Krogh Christensen, Skibsafdelingen.

Olav Jørgensen, Teluk Merbau.

Pensioneret

Retired

Kontorchef Frede Lyngesen, Sekretariatet, pr. 30.6.1970.

Snedker Chr. Richard Greve, pr. 31.7.1970.

MÆRKEDAGE

Red Letter Days

40 års jubilæum

Direktør Aage Hansen, Dansk Sojafabrik A/S, 1.9.1970.

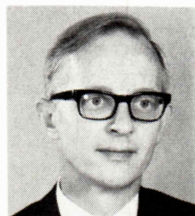

Direktør
Aage Hansen

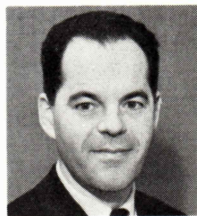
25 års jubilæum

Kontorchef Per H. Kornerup, Hovedbogholderiet, 16.8.1970.

Niels F. Lyager, Skibsafdelingen, 27.8.1970.

Kontorchef
Per H. Kornerup

Niels F. Lyager

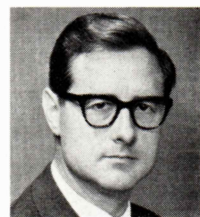
Filialbestyrer
Jørgen Frederiksen

Inspektør
Bjørn Henriksen

Kontorchef
Jørgen Chr. Hoffmann

Fuldmægtig
Jens Erik Lertoft

Filialbestyrer Jørgen Frederiksen, San Francisco, 1.9.1970.

Inspektør Bjørn Henriksen, Maskininspektionen, 13.9.1970.

Kontorchef Jørgen Chr. Hoffmann, Træafdelingen, 24.9.1970.

Fuldmægtig Jens Erik Lertoft, Skibsafdelingen, 10.10.1970.

Runde fødselsdage

85 år

Pens. kaptajn Sv. Krarup, Sct. Kjeldsgade 12, 2100 København Ø, 3.9.1970.

75 år

Pens. kontorchef Hans Chr. Rasmussen, tidl. U.B.C., Sembilan, 9 Greenhayes Avenue, Banstead, Surrey, England, 28.8.1970.

Pens. maskinchef Poul Hvam, H. P. Ørumsgade 6, 2. sal, 2100 København Ø, 9.9.1970.

Pens. maskinchef Ove Eisenhardt, Birgitsvej 21, 2880 Bagsværd, 4.10.1970.

65 år

Pens. filialbestyrer Axel F. Jørgensen, Port Elizabeth, 20, Reitz Road, Mill Park, Port Elizabeth, South Africa, 29.8.1970.

Svend M. Isager, Eksportafdelingen, 1.9.1970.

Victor Hansen, Revisionsafdelingen, 29.9.1970.

50 år

Kaptajn A. Buntzen, Skibsinspektionen, 16.8.1970.

Direktør Lauritz Toft, A/S Dumex, 20.8.1970.

Kontorchef F. Kørner, Sekretariatet, 22.8.1970.

Maskinchef C. F. Poulsen, Maskininspektionen, 6.9.1970.

DØDSFALD

Obituary

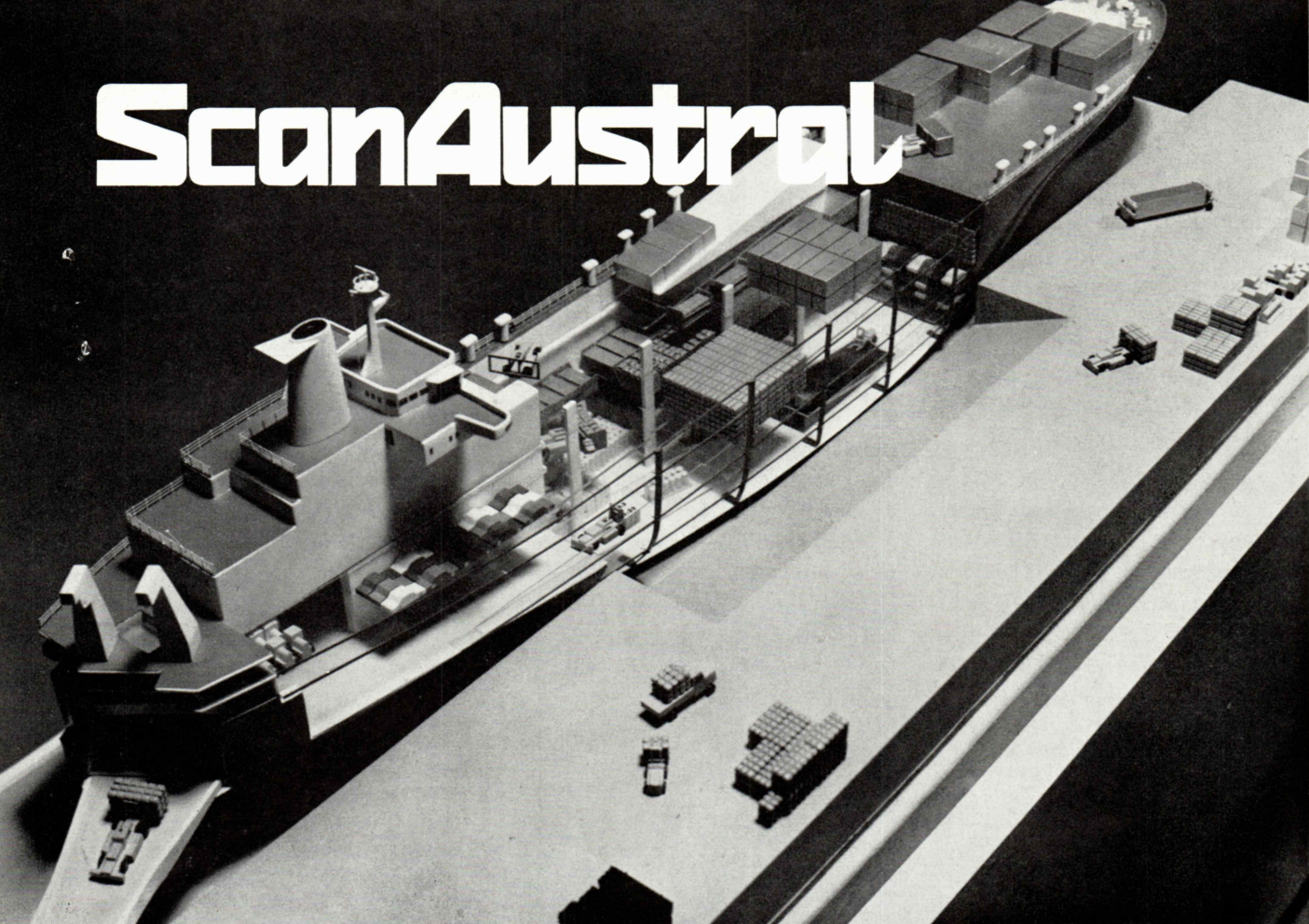
Fhv. plantagebestyrer H. K. R. Jess er den 13. juni 1970 afgået ved døden efter nogen tids sygdom.

H. K. R. Jess, der blev 75 år, blev ansat ved Kompagniets plantager i Malaysia umiddelbart efter 1. Verdenskrig og gjorde tjeneste her indtil okkupationen af Malaya, hvorefter han opholdt sig i Australien. Han returnerede i 1945 til Malaya, hvor han bestred posten som plantagebestyrer på Mount Austin plantagen, indtil han trak sig tilbage i 1952.

H. K. R. Jess var i Kompagniet kendt for sin store interesse for plantagearbejdet.

ScanAustral

Den 1. juli 1970 begyndte Scandinavian Australia Carriers Ltd., – forkortet til ScanAustral – at sejle med skibe, der ejes af Wilh. Wilhelmsen, Oslo, Rederiaktiebolaget Transatlantic, Göteborg, og Aktieselskabet Det Østasiatiske Kompagni, København, på ruten mellem Europa og Australien.

M/S Atrevida, Sydney.

Oprettelsen af ScanAustral med hovedkontor i Oslo og et filialkontor i Sydney betyder et samlet fremstød henimod det, som vil være morgendagens betingelser og krav i transportens verden. De tre selskabers »know-how« og den erfaring, de har opnået på Australien sejladsen, er nu blevet koordineret under én ledelse, og man har derved skabt en yderst konkurrencedygtig og effektiv organisation til fordel for afskiberne.

Man har udtaget 16 skibe til den nye rute, og af disse tilhører to Det Østasiatiske Kompagni, nemlig *Alameda* og *Atrevida*.

I år er sejladsprogrammet blevet delt op i tre forskellige ruter, eks-pres tjeneste hver fjortende dag fra Skandinavien og Nordkontinentet, med skiftende sejlads gennem Panama Kanalen til Brisbane som første anløbshavn med næste sejlads rundt om Cape. Den anden hovedrute vil gå fra Østersøen/Skandinavien direkte til Australien. Den 3. rute vil lade sine skibe anløbe havnene rundt omkring i Middelhavet

på sine rundture til og fra Australien.

Det første skib med ScanAustral-flaget på masten blev *M/S Temeraire*, og det er samtidig det første skib i ScanAustral flåden, som bliver jumbo-iseret (forlænget). Hos Framnes Mek. Verksted i Sandefjord blev skibet skåret i to dele, og der blev indsat en ny container-sektion i midten. Denne udvidelse af skibet har lagt 2.400 tons til dets kapacitet, og det kan nu transportere yderligere 120 containere. Programmet begynder i november i år, og så vil yderligere 6 skibe blive jumbo-iserede på norske, japanske og engelske skibsværfter.

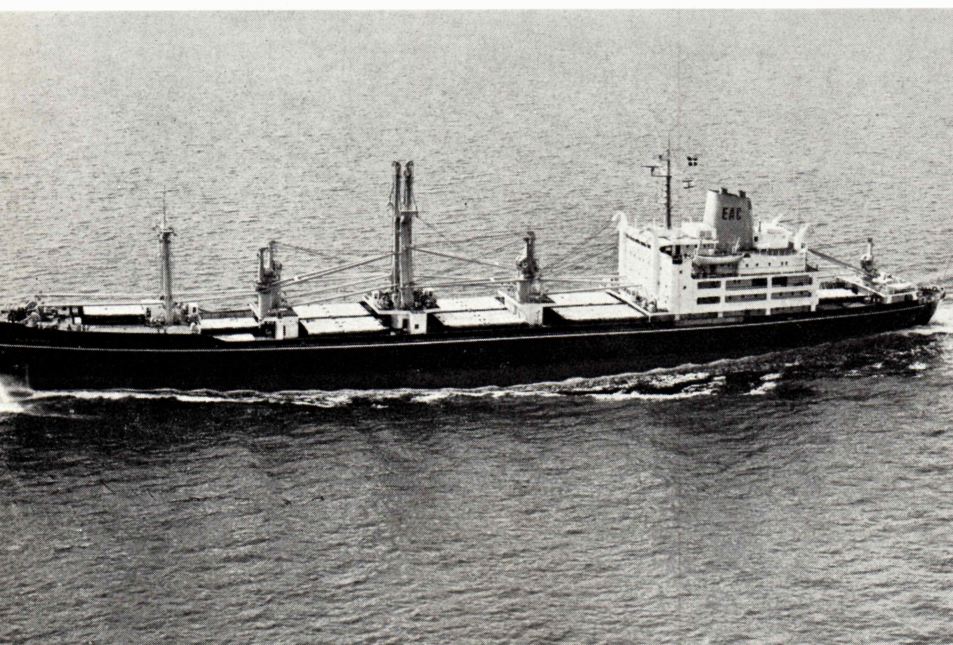
Jumbo-iseringen af Scandia-skibene vil koste rundt regnet US \$ 1 mil-

gen af 1972 og begyndelsen af 1973. Planerne med Ro-Ro skibene, hvor hvert skib vil blive på 20.000 t.d.w., er snart færdige.

Disse virkelig mangesidige »fremtidsskibe« kan hvert rumme op til 1.400 containere, men de vil normalt kun sejle med ca. 800. For at fremskaffe de mange forskellige valgmuligheder, som ScanAustral averterer med, må der også være plads til unit-gods, tunge laster og laster, der er vanskelige at håndtere p.g.a. de uens længder, mærkelige faconer og vægte. Skibene vil endvidere blive udstyret med fire tanke, der giver en kapacitet på 1250 tons flydende last, og der vil være særlige installationer specielt med henblik på transport af talg.

det er nødvendigt. Containers kan lastes eller losses af kraner på kajen, ligesom de kan føres over rampen. Denne rampe er en vigtig faktor i Ro-Ro service'ens smidighed. Den kan gøre det muligt for skibet at arbejde fra en hvilken som helst kaj, og der behøver blot at være 50 meter kaj, for at skibet kan arbejde.

Indførelsen af Ro-Ro skibene vil betyde en bekræftelse af de skandinaviske liniers nye transport begreb i deres sejlads på Europa-Australien, idet de giver ekstra service og muligheder til handelsfirmaerne, m.h.t. hvordan de vil have deres ladning skibet. Med andre ord lever man op til ScanAustral's slogan: »Your Line of Choice«.

M/S Alameda

lion per stk. Når man tager hensyn til skibenes type, vil forlængelsen sætte kapaciteten i vejret fra 11.900 tons til 13.200 tons og 14.500 tons til 16.200 tons. Den totale containerkapacitet vil variere fra 170 til 222 containere, og der vil blive opsat en containerkran om bord for at gøre skibene uafhængige af de forskellige havnes kajudstyr.

Dette program vil være en stor hjælp i den mellemliggende periode, indtil de fem Ro-Ro skibe, som man har i ordre, kommer i gang i slutnin-

Ro-Ro skibene har en service fart på 22 knob, hvilket vil sige, at de kan gøre en rundrejse på 65 dage, hvoraf kun de 10 dage vil være liggedage i havn.

Fem lastdæk, inkluderende vejr-dækket, vil blive forbundet med hinanden med ramper, for at man kan laste og losse på hjul gennem hæk-dørene og ad vinkelrampen på styrbordssiden.

Hvert skib vil have sine egne gaffeltrucks og traktorer, for at de uafhængigt kan behandle lasten, hvor

SCANAUSTRAL

On the 1st July Scandinavian Australia Carriers Ltd., under the trade name of ScanAustral, commenced operating ships owned by Wilh. Wilhelmsen, Oslo, Rederiaktiebolaget Transatlantic, Gothenburg, and The East Asiatic Company, on the route between Europe and Australia and vice versa.

The establishment of ScanAustral, with Head Office in Oslo and a Branch Office at Sydney, means an integrated approach to the demands and requirements of to-morrow's transport world. The know-how and experience gained by the three companies in the Australian trade have been co-ordinated under one management thereby creating a highly competitive and efficient organization to the benefit of shippers.

In all 16 ships have been earmarked for the new service, of which two ships are owned by The East Asiatic Company, namely the *Alameda* and the *Atrévida*.

This year the sailing programme has been divided into three main services, namely a fortnightly express service from Scandinavia and the North-Continent with alternate sailings westbound through the Panama Canal to Brisbane as first port of call, and the next sailing around the Cape. The second main service will sail from Baltic/Scandinavia direct to Australia. The ships of the third service will call at ports in the Mediterranean on their round trips to and from Australia.

The first vessel to fly the ScanAustral flag was the *M/S Temeraire*, which was also the first ship in the ScanAustral fleet to be jumboized. The ship was cut in two by Framnes Mek. Verksted in

Sandefjord and a new container-section added in the middle. This has added 2.400 tons to the ship's capacity, and an additional 120 containers can now be transported. Beginning November this year 6 Scandia ships in all will be jumboized at Norwegian, Japanese, and British yards.

The jumboizing of the Scandia ships will cost around US\$ 1 million per ship. Depending on the type of the ships the increase in the capacity will be from 11.900 tons to 13.200 tons and 14.500 tons to 16.200 tons. The total container capacity will vary from 170 to 222 containers and a container-crane will be installed to make the ships independent of shore installations.

This programme will be of great help during the interim period until the five Ro-Ro ships on order are introduced at the end of 1972 and beginning of 1973. The plans for the Ro-Ro ships, each of

which will be 20.000 dwt., are now nearing completion.

These truly versatile "ships of the future" will each have space for up to 1.400 containers, but normally will carry only around 800. To provide the many opportunities of choice advertised by ScanAustral, there must be room also for unit-loads, heavy lifts, and hard-to-handle cargoes in odd lengths, odd shapes, and weights. The ships will also be built with four tanks having a total capacity of 1.250 tons liquid cargo. Originally it had not been the intention to install tanks of this kind, but after discussions with Australian tallow exporters, it was found that there was an uncovered demand which ought to be met.

The Ro-Ro ships have a service speed of 22 knots which means a round voyage of 65 days, only ten of which will be spent in port.

Five cargo decks, including the

weather deck, will be inter-connected by ramps, to enable loading and discharge on wheels through the stern doors and an angled ramp on the starboard side.

Each ship will carry its own fork lift trucks and tractors to provide independent cargo handling where necessary. Containers can be lifted on or off by shore installations as well as carried over the ramp. This ramp is an important factor in the flexibility of the Ro-Ro service. It will enable the ship to work from any wharf, and needs barely 50 meters of quayside for its operation.

The introduction of the Ro-Ro ships will mean a confirmation of the new transport concept of the Scandinavian Lines in the Europe/Australia trade, giving extra service and facilities to the trade in regard to the way shippers want to have their cargoes shipped. In other words living up to the ScanAustral slogan: "Your Line of Choice".

ØK

OVERTAGER

ERIK LEVISON A/S

Kompagniet overtager pr. 1 september firmaet Erik Levison A/S, der hidtil har været ejet og ledet af direktør fru V. Henius.

Erik Levison A/S, der forhandler grafiske artikler i Danmark, beskæftiger en stab på ca. 65 personer. Firmaet har til huse i lejede lokaler på Vesterbrogade, men vil i løbet af 1971 flytte til nye lokaler.

Levison omfatter foruden administrations- og salgsafdelingen et vækstøberi og eget værksted, og med i handelen går også 50 % af aktiekapitalen i selskabet »Elgrafik«, der bl. a. forhandler »Linotype« sættemaskiner og udstyr. Den anden halvdel af aktierne i »Elgrafik« er på de svenske »Heidelberg« agents hænder.

Erik Levison A/S er generalagent i Danmark for »Heidelberg« trykkerimaskiner, og også for f. eks. »Polar« skæremaskiner og »Stahl« folde-maskiner og bogbinderimaskiner,

med andre ord agenturer som Kompagniet også besidder i Østen og Afrika. I alt har Levison ca. 40 agenturer med en årlig omsætning på ca. 19 millioner kroner.

Hr. B. Svenning Hansen, der hidtil har ko-ordineret vort salg af grafiske artikler i Østafrika og Østen overflyttes i nær fremtid til København, hvor han vil blive tilknyttet ledelsen af Erik Levison A/S.

Ved købet af Erik Levison A/S overtager Kompagniet en højt kvalificeret salgs- og teknisk stab, der vil være til stor hjælp for vore oversoiske kontorer, idet det i udviklingslandene er et problem at få uddannede folk, således at de fuldt ud kan betjene de moderne, automatiske maskiner, vi sælger.

EAC TAKEOVER OF ERIK LEVISON A/S

On 1st September, our Company will take over the firm of Erik Levison A/S,

which until now has been owned and managed by Director Mrs. V. Henius.

Erik Levison A/S, which deals in graphic articles in Denmark, employs a staff of approx. 65 people. The firm is housed in rented premises in Vesterbrogade, but will move to a new location during the course of next year.

In addition to the Administration and Sales Departments, Levison comprises a roller-foundry and own workshop; included in the transaction is a 50 % interest in the share capital of the "Elgrafik" Company, which among other things deals in "Linotype" Setting Machines and Equipment. The co-owners of the share capital of "Elgrafik" are the Swedish "Heidelberg" agents.

Erik Levison A/S is the general agent in Denmark for "Heidelberg" Printing Machines, "Polar" Cutting Machines, "Stahl" Folding Machines and Book-binding Machines, agencies which we ourselves hold in The Far East and in Africa. Levison has in all about 40 agencies with an annual turnover of approx. 19 million Kroner.

Mr. B. Svenning Hansen, who up to the present has been co-ordinating our sales of graphic articles in East Africa and The Far East, will in the near future be transferred to Copenhagen, to join the management of Erik Levison A/S.

In purchasing Erik Levison A/S, our Company is taking over a highly qualified sales and technical staff, which will be of great assistance to our overseas branches, since in the developing countries it is a problem to obtain sufficiently well trained people fully to service the modern automatic machines we sell.

2 Hus forbi

I en postnummertid, med alle de vanskeligheder dette medfører, er det interessant at erfare, at husnumre såmænd kun har eksisteret i 100 år.

I dag forstår man ikke, hvorledes mennesker har kunnet finde rundt i deres by, hvis der ikke var husnumre, og dog er indførelse af husnumre ikke mere end godt 100 år gammel. Det var den 26. oktober 1859, der udstedtes forordning om, at ethvert hus skulle forsynes med et nummer – lige numre på højre side af gaden og ulige på venstre. Tidligere klarede man sig med matrikel nr., men alligevel må det have været svært at finde rundt i en by som København, selv om den sammenlignet med dens nuværende format var en provinsby.

Helt uden hjælpemidler var man dog ikke. På et tidligt tidspunkt begyndte mere velhavende mennesker at give deres huse navne, ofte hentet fra dyreriget: Den gyldne Løve, Den sorte Ravn, Hvalfisken, Sorte Hest m. v. Kedeligt har det ikke været, og når så tilmed husene var malet i stærke farver, må datidens byer have frembragt et broget skue. I mere fattige kvarterer havde man ikke skilte, men så snyltede man på dem, der havde skilt, f. eks.: Seks huse fra Det hvide Lam i Åbenrå, når man går mod nord. Man måtte spørge sig godt for, når man skulle finde en bestemt familie. Ganske vist

havde gaderne navne, men gadeskilte blev først almindelige i slutningen af 1700-tallet.

I 1728 skete en forbedring i forholdene, idet det blev bestemt, at vartegn ikke måtte hænge som skilte uden for husene, men skulle afbildes på en sandsten, der kunne indmures over porten. Dette skete for at skille bomærkerne fra købmændenes og

håndværkernes skilte, der virkede som reklame: en rød handske ud for en handskemager, et bækken af metal ud for en barber o. s. v.

I København dukkede tanken om nummerering af huse først op i 1770, da Hans Holck, udgiveren af Adresseavisen og grundlæggeren af Københavns Vejviser, slog til lyd for nummerering af husene. Myndighederne reagerede hurtigt på forslaget, og den 8. maj 1771 bekendtgjorde

Christian VII eller rettere Struense:

»Da Hans kongelige Majestæt allernådigst vil, at hver Gaard og Huus her i Staden skal være nummereret, saa vilde Ejerne tilraade Hans Majestæt allernaadigste Viljes Efterlevelse, lade Strædets nye Matriculs Nr. med Olie-Farve male uden paa Bygningen, paa saadan et sted, hvor det kendeligt vil være at se«.

Vind og vejr gjorde hurtigt ende på malingen, der forsvandt, men så bestemte kronprins Frederik, at nummereringen effektivt burde gennemføres, hvad den blev i 1793, og politiet kontrollerede, at der fandtes et læseligt nr. over hver port eller dør.

De større provinsbyer gik også i gang med at nummerere, men nummereringen blev først helt god, da kaptajn Krak udarbejdede det nummersystem, der gælder den dag i dag og som indførtes i 1859. Husnumrene er efterhånden gledet ind i vor hverdag som noget ganske selvfølgeligt. Der er ikke længere nogen vanskelighed med at finde et bestemt hus, og vi behøver ikke længere spejde efter en løve, en ravn eller en pelikan; men den poesi, der trods alt var forbundet med de gamle navne, har desværre måttet vige for den praktiske løsning af problemet.

Dansk ambassadør besøger ØKs IPOH kontor

Under et 1-dags officielt besøg i staten Perak den 15. juni blev den danske ambassadør Karl Børge Raavad og frue vist rundt i Malaysias største tinminedistrikt, Kinta Valley, og blev senere modtaget i audiens af sultanen af Perak, His Royal Highness Idris Shah Ibni Almarhum Iskandar Shah, med hvem de spiste frokost. Efter audiensen hos sultanen havde hr. og fru Raavad udtrykt interesse i at besøge vort Ipoh kontor, og om eftermiddagen blev et besøg arran-

geret. De blev modtaget af ØKs fungerende filialbestyrer for Penang og Ipoh, fungerende dansk konsul, L. K. W. Lauritsen, og lederen af Ipoh kontoret, hr. Goon Kong Hun. Ambassadøren og frue mødte derefter medlemmerne af staben, af hvilke nogle har været ansat på Ipoh kontoret i over 20 år.

De besøgende fik at vide, at Ipoh kontoret blev åbnet i 1940, og at hovedaktiviteterne på den tid var gummi og ris og almindelig import forretning. I dag beskæftiger Ipoh kontoret 17 personer, og handler hovedsagelig med Vespa scooters, trykkerimaskiner, cigaretter og vin og spiritus.

Om aftenen var hr. og fru Raavad gæster ved en kineser middag, hvor senior staben ved Ipoh kontoret var værter.

Mr. & Mrs. Raavad (right) having a discussion with the Sales Manager of EAC's Motor Division Northern Malaysia, Mr. Tsang Jan Man, Mr. L. K. W. Lauritsen and Mr. Goon Kong Hun.

DANISH AMBASSADOR VISITS EAC IPOH OFFICE

During a one day's official visit to the State of Perak on June 15th, the Danish Ambassador to Malaysia, Mr. Karl Børge Raavad, and his wife, toured the largest tin mining area in Malaysia, the Kinta Valley, and later were received in audience and had lunch with the Sultan of Perak, His Royal Highness Idris Shah Ibnu Almarhum Iskandar Shah. After the audience with the Sultan, Mr. & Mrs. Raavad expressed interest in paying a visit to our Ipoh Office and in the afternoon the Ambassador and Mrs. Raavad called at EAC's Ipoh Office. They were received by EAC's Act. Manager

for Penang and Ipoh and Act. Danish Consul, Mr. L. K. W. Lauritsen, and the Executive in charge of the Ipoh Office, Mr. Goon Kong Hun. The Ambassador and his wife then met members of the staff, some of whom have been attached to the Ipoh Office for more than 20 years.

The visitors were told that Ipoh Office was opened in 1940 and that the main activities at that time were rubber, rice, and general import business. Today Ipoh Office employs 17 persons and mainly deals in Vespa scooters, printing machinery, cigarettes, and liquors.

In the evening, Mr. & Mrs. Raavad were invited to a Chinese dinner by senior members of the Ipoh Office.

Maskinmestre og -aspiranter

Ved oprykningsprøven til maskinmestereksamen er følgende studerende: Frank Andersen, København, Georg Birger Larsen, Aalborg, Helge Krogh Rasmussen, Århus, John Grumsen, Esbjerg, Lars Sandberg Andersen, Odense og Peder Møller Kristensen, Svendborg, efter indstilling fra de respektive skoler blevet tildelt Kompagniets belønning på kr. 500,- til hver for en særlig påskønnelsesværdig indsats i skolearbejdet; det bemærkes specielt, at sidstnævnte Peder Møller Kristensen i næsten 7 år har gjort tjeneste i Kompagniets skibe som maskinassistent og fungerende maskinmester.

Ved en mindre højtidelighed på Nakskov Tekniske Skole har man fejret eksamensafslutning for 24 ma-

skinmesteraspiranter af årgang 1968, der havde bestået maskinisteksamen, en af betingelserne for at aspiranterne kan fortsætte deres uddannelse med sejlads i Kompagniets skibe.

Eksamensbeviserne udleveredes af kommandørkaptajn W. S. A. Nilsson fra Maskinmesteruddannelsen, Undervisningsministeriet.

To af maskinmesteraspiranterne, Ole Skafte Krag fra Dannemare, Lolland, og Palli Mortensen, Tvøroyri, Færøerne, opnåede udmærkelse til eksamen. De har begge tidligere efter indstilling fra Nakskov Skibsværft, Teknisk Skole og Maskinist-skolen fået tildelt Kompagniets flidspæmie på kr. 500,- for særlig flid og interesse under uddannelsen.

Forstander, ingeniør Jørgen Nye-

boe er efter 23 år som forstander for Nakskov Tekniske Skole fratrådt for at overtage en ny stilling som undervisningsinspektør i Direktoratet for Erhvervsuddannelserne. Ingeniør J. Nyeboe har haft meget stor betydning for planlægningen og videreudviklingen af Kompagniets uddannelse af maskinmesteraspiranter, siden denne startede i 1962.

Som ny forstander for Nakskov Tekniske Skole er udnævnt skolens tidligere leder af Maskinteknisk Værkstedsskole, ledende faglærer Leo Pedersen, der har været ansat ved Teknisk Skole siden 1962, hvor han til dels ansattes netop med henblik på uddannelsen af maskinmesteraspiranter.

FRA UNDERVISNINGEN

Kompagniets trettende dagkursus i driftsøkonomi, nationaløkonomi og jura afsluttedes med eksamen i dagene 11.-28. maj 1970. Deltagerne var følgende: Jørgen Krogh Chri-

stensen, Ole Hybel Hansen og Kurt Hounsgaard Pedersen fra skibsaftelingen, Steen Christensen og Leo Emdal Alexandersen fra eksportafdelingen samt Peter Niclassen og Steen Instrup fra regnskabsafdelingen.

Ved seminarmøderne, hvortil eleverne havde forberedt sig gennem længere tid, behandlede følgende emner:

»Motivation Research«.

»Konkurrencen mellem skibsfart og luftfart og de nævnte erhvervs fremtidige andele af fragtmarkedet«.

»Konkurrence og prisdannelse på søfragtmarkedet«.

»Mulighederne for forøget dansk

samhandel med landene på den arabiske halvø«.

Der blev som sædvanlig holdt en række foredrag for eleverne. Desuden aflagde holdet besøg hos ØK Data, hvor der blev gennemgået et virksomhedsspil.

Undervisningen i regnskabsvæsen blev forestået af lic. merc. Egon Andersen og undervisningen i jura af advokat Flemming Hasle, medens den øvrige undervisning blev gennemført af Kompagniets undervisningsleder. Som censor ved eksamen medvirkede direktøren for handels-højskoleafdelingen i Sønderborg, lic. merc. Ottomar Loff.

Ernst Poulsen.

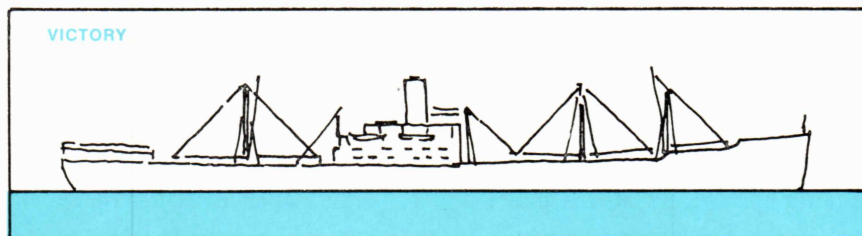
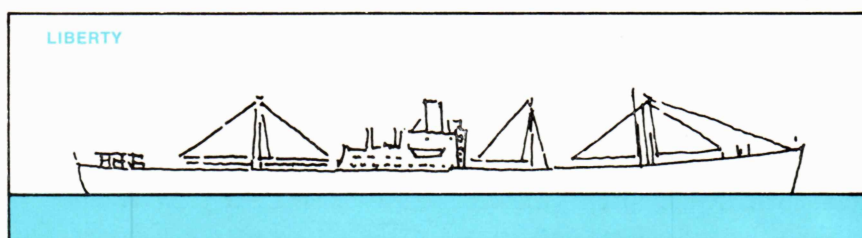
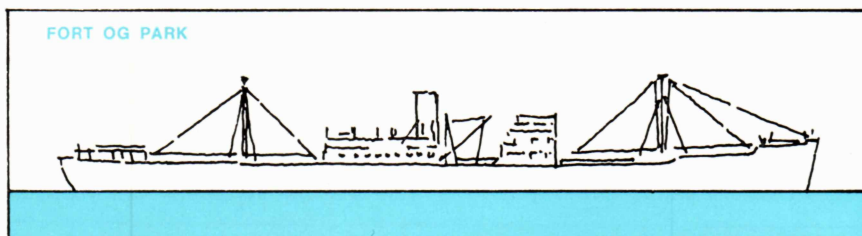
LIBERTY SKIBET

og dets moderne arvtagere

Under de to verdenskrige kom mange nye fragtskibstyper til verden for at erstatte den tonnage, der gik tabt ved fjendtlige u-bådsangreb. Bygningen af dem måtte være hurtig og meget forenklet, ingen luksus var mulig. Under 2. verdenskrig kom der for alvor system i denne form for skibsbygning; konstruktionerne blev bedre og mere tiltalende, end de havde været under 1. Værdifuld tid blev sparet ved indførelsen af præfabrikation, udstrakt brug af svejsning i stedet for nitning samt standardisering af de enkelte dele.

I USA blev specielt konstruerede værfter opført og skibe blev bygget i et fantastisk tempo på disse; til tider søsattes et skib kun 10 dage efter kølstrækningen. Dette var dog undtagelserne; de fleste værfter stræbte imidlertid efter at søsætte et skib hver tredje uge.

Liberty-skibet er vel nok det bedst kendte af disse seriebyggede standard-fragtskibe fra 2. verdenskrig. Navnet Liberty (Frihed) har ganske enkelt været brugt i flæng om 2. verdenskrigs nødfragtskibe, selv om der faktisk var tale om flere typer med hver sit navn. Tegningen viser de tre mest fremtrædende typer, der var næsten ens i størrelse og kapacitet. Typen øverst repræsenterer Fort og Park, som var identiske i det ydre, med delt overbygning. Tonnage og fart var ligeledes ens, nemlig 7.100 t og 11 knob. Liberty, i midten, med en tonnage på 7.176 t og en fart på 11,5 knob og den senere tilkomne Victory (Sejr), nederst, på 7.612 t og

med en fart på 15,5 knob, havde bro, skorsten og overbygning i én samlet enhed.

Ud over disse var der en større og endnu hurtigere type på 9.900 t med kort bak (opbygning i skibets stævn) og poop (do. agter), stor bro og fire master. Foruden grej til behandling af tungt gods og faciliteter for transport af svært gods på dæk, havde den udmærket aptering for 24 passagerer. Tankskibe blev bygget på samme måde. Tankskibet af typen T2 var det bedst kendte, og det har også i fredstid været det mest anvendte af standard-tankerne fra krigen. Så langt frem i tiden som i slutningen af 50'erne har ejere af disse T2-tankere, der var på 10.800 tdw., syntes, at det kunne svare sig at lade dem forlænge. Tit gav forlængelsen

dobbelt lasteevne. Investeringen i forlængelsen gav således bonus i form af en mærkbar øget indtjening.

På tegningen ses skibene uden topmaster, men de fleste af krigens standard-skibe blev, efter krigens slutning, udrustet med topmaster og har på anden måde gennemgået ændringer ved overgangen til deres fredstidstjeneste.

Siden 1945 har hundreder af disse standard-skibe været i fart i mange landes handelsflåder, således også i den danske; bl. a. havde både ØK og DFDS i nogle år et begrænset antal indrulleret. Visse landes redere accepterede imidlertid denne tonnage i deres flåder længere end andre; f. eks. købte græske redere i 1946 af USA 100 Liberty-både til erstatning for de skibe, de havde mistet under

krigen. Året efter købte græske redere yderligere et antal, således at den græske tonnage steg til næsten 2 mill. brt. 1947 var et godt skibsfartsår og græske redere, der ikke tidligere havde været i tankskibsbranchen, købte syv T2-tankere. På grund af det store antal, grækerne anskaffede og de lempelige bemandings- og sikkerhedskrav, der stilledes i de lande, hvor de lod skibene hjemskrive, har krigens standard-skibe holdt stand længere under disses rederiflag end i lande, hvor kravene til bl. a. sikkerhed var højere og derved gjorde denne tonnage urentabel, som f. eks. i Danmark.

Helt op til i dag har et forholdsvis stort antal Liberty-både været i fart på verdenshavene. For flere redere har denne secondhand (og forholdsvis billige) tonnage på kort tid givet en sådan indtjening, at de igen fik midler til at kontrahere ny tonnage, for (for nogles vedkommende) så igen at sige farvel til Liberty'erne, mens andre, f. eks. som nævnt grækerne, beholdt dem sideløbende med deres nye tonnage.

I 1966 skabtes begrebet »Liberty-

erstatningsskibet«. Nogle værfter var på det rene med, at den tid, hvor krigens standard-skibe ville forsvinde i et stadigt hurtigere tempo, hastigt nærmede sig, hvorfor man satte sig på, at der ville opstå et behov for en tonnage bygget efter samme forenklede principper, som Liberty'en blev bygget efter, blot med anvendelse af nutidens avancerede teknik. I årene efter 1966 har især redere i lande med lave løbende udgifter, som f. eks. Hong Kong og Grækenland, været de største kontrahenter til denne vort tids standard-tonnage, men der er dog registreret et ret stort antal ordrer fra nordeuropæiske redere, som stiller større krav til disse skibes udrustning end de oprindelige eksemplarer kunne og kan opvise. For øjeblikket bygger 22 værfter i syv lande, Japan, England, Vesttyskland, Belgien, Grækenland, Spanien og Jugoslavien, disse fartøjer, og de seneste opgørelser lyder på, at der er kontraheret lige i underkanten af 300 eksemplarer, der fordeler sig således:

Seks japanske værfter tegner sig for 78 erstatningsskibe af typerne

»Freedom«, »Concord«, »MM 14« og »Japanese Liberty«. Britiske værfter skal levere 59 enheder af typerne »Laing Liberty« og »SD 14«, mens vesttyske værfter skal levere 62 enheder; 39 af disse er af »German Liberty«-typen; 14 af disse betegnes dog »German multi-purpose-freighter« på grund af avanceret konstruktion. Tyske værfter bygger desuden 17 »Type 36«- og seks »Pioneer«-enheder. Græske værfter tegner sig for 57 »SD 14«-enheder, mens spanske værfter har ordrer på 28 enheder af typerne »Freedom Hispania« og »Santa Fe«. Seks »Unity«-enheder skal leveres fra et belgisk og fire »3. maj«-enheder fra et jugoslaviske værft.

Det er bemærkelsesværdigt, hvor mange af typerne, der, via deres typebetegnelse, leder tanken tilbage til 2. verdenskrigs standardtonnage. Foruden de typer, der direkte viser slægtskabet, som »Japanese Liberty«, »Laing Liberty« og »German Liberty« er der også de typer, der gør det mere indirekte (eller diskret om man vil), som »Freedom« og »Freedom Hispania«.

INVESTERINGS- FORENINGEN

De betydelige kursfald på værdipapirer, som i den senere tid har ramt børserne verden over, er heller ikke gået uden om Københavns Fondsbørs, og dette har medført ret store kurstab også på Investeringsforeningens

beholdning af aktier og obligationer.

Virkningerne af kursfaldene er dog blevet afbødet ved den betydelige spredning af investeringerne såvel på de forskellige arter af værdipapirer som inden for grupperne aktier, obligationer og pantebreve. Investeringsforeningens kurstab i regnskabsåret 1969-70, som afsluttedes den 11. juni 1970, har herefter kunnet opgøres til 5,35677 %. Heroverfor står et drifts-

overskud, hidrørende fra renter og udbytter, på 8,97229 %, således at det samlede resultat af Investeringsforeningens virksomhed i 1969-70 kan opgøres til et overskud på 3,61552 %.

Investeringsforeningens årsregnskab vil blive forelagt på den årlige generalforsamling, der afholdes mandag den 17. august kl. 13.00 på Kompagniets hovedkontor.

TRYKKENDE VEJR

— træet på kontoret

På mange amerikanske hospitaler rådfører man sig med telefonen, før man skal foretage alvorlige operationer. Man kan nemlig få opgivet, hvad man på dansk ville kalde »Vejrets behageligheds-index«, en meteorologisk måling, der har vundet indpas mange andre steder i verden.

Princippet i målingen bygger på, om vejret synes behageligt, eller om det virker »trykkende«. Det er ikke blot et spørgsmål om varme eller kulde, men også om luftens fugtighed. Man befinder sig dårligt i et meget varmt og tillige meget fugtigt klima. Man kan ikke komme af med sveden, og ellers raske mennesker får hovedpine, bliver trætte og irritable. Omvendt kan man opleve klingrende frost næsten uden at fornemme kulden – bare fordi der er vindstille, og fordi luftens fugtighed er så ringe. Dette forhold mellem temperatur og luftens fugtighed udtrykkes i et tal, det såkaldte behageligheds-index.

Oprindeligt startede disse målinger som en service til husejere, der havde oliedrevne eller klimaanlæg. Målingen, der kaldes »grad-dage-måling«, og som stadig anvendes i Danmark, tilfredsstillende imidlertid ikke behovet, fordi man kun opererede med almindelig temperaturmåling. Behageligheds-index'et fik dog hurtigt betydning, og der tages efterhånden stort hensyn til det på kontorer, på hospitaler og i skoler.

Når man lægger så stor vægt på dette index-tal, er det, fordi vejret påvirker mennesket både legemligt og sjæleligt.

Klimabiologi er stadig en ny og noget famlende gren af videnskaben, men man venter sig meget af den. Det var studiet af dyrenes adfærd, der satte videnskaben ind på sporet. At dyr har et udviklet vejr-instinkt er velkendt, men det er først i de senere år, at dyrepryologer er ved at finde frem til et fast mønster i det. Forud for et uvejr bliver hunde f. eks. først urolige, og derefter synker de hen i en næsten dvaleagtig tilstand. Men hvorfor gør de det?

En uvejrsvinternat fandt en ornitolog i en træstamme en natrav, der sad i en dyb, søvnagtig tilstand, der mindede om flagermusens dvale. Normalt skulle natravnen være søgt sydpå mod varmen, men denne var altså blevet. Hans omtale af fundet affødte de kommende år en lang række beretninger om tilsvarende fund ikke blot af natravne, men af mange andre trækfugle.

Karakteristisk for dem alle var, at kropstemperaturen var sunket til 20 – tyve – grader under det normale, og at hjerteslaget var så svagt, at det kun kunne måles med fintmærkede elektriske måleinstrumenter. End ikke et læge-stetoskop kunne afsløre, at hjertet fungerede.

Fra Sverige blev rapporteret, at voksne mursejlerne forlod landet un-

der uvejr, og gennem ringmærkning viste det sig, at de kunne drage helt til Sydeuropa for så at vende tilbage, når uvejret i Sverige var forbi. Selv i redetiden kunne de tage denne uvejrflugt. Men hvad så med ungerne? De kunne naturligvis ikke flygte. De sank i stedet hen i en tilstand af bevidstløshed og kunne ligge alene i reden i op til ti døgn uden føde eller moderens varme. Fra alpeegne berettes om, at trækfugle, der bliver overrasket af pludselige uvejr, kan synke om på stedet i en dyb dvale og ligge livløse hen i dagevis for så friske og ubesværede at flyve videre, når uvejret er forbi.

Med andre ord, bliver det uvejr, og dyr ikke kan flygte fra det, så indtræder denne dvaletilstand, mere eller mindre dyb efter dyrets art, og i kraft af den er dyret i stand til at modstå både kulde og sult i meget lang tid. Det er naturens måde at hjælpe dem til at overleve.

Så siger klimabiologerne: Når dyrene har sådan en alarmmekanisme, hvorfor har mennesker det så ikke også? Og hvis mennesker har større eller mindre dele af en sådan alarmmekanisme i behold, har man så ikke heri forklaringen på, at vi i visse slags uvejr bliver søvnige og dvaske, ja, på mange virker et optrækkende uvejr sådan, at de simpelt hen falder i søvn. Og kan et eller andet i vejret få folk til at blive søvnige, hvorfor skulle vejret så ikke også kunne påvirke folk på en anden måde, f. eks. når de klager over hovedpine ved vejrforandringer, over gigt-smerter o. l.?

Klimabiologen mener, at vejret influerer stærkt på menneskenes velbefindende. Men man ved endnu ikke, hvordan det går til, om det skyldes ændringer i luftens kemiske sammensætning, i dens elektriske bestand – eller måske noget helt tredje.

Men hvad glæde har man nu af at konstatere det? Man kan jo alligevel ikke lave om på vejret. Nej, men man kan indrette sig efter det, og det er bl. a. det, behageligheds-index'et skal hjælpe med til. Når et hospital forhører sig om dette behageligheds-index er det, fordi man

ved, at er det særlig ugunstigt, vil visse patienters åndedræt være så besværet af vejret, at der vil være større chancer for en operations heldige forløb, dersom den udskydes, til index'et bliver gunstigere.

Det betyder, at i lande med behageligheds-index kan man på kontorer, i private hjem og i fabrikker omstille sit klima-anlæg, således at

de værste virkninger af det ugunstige vejrindex-tal udenfor i nogen grad modvirkes inden døre.

Men dette er kun begyndelsen, for udover at gøre tilværelsen for kontorfolk så behagelig som mulig håber man også at kunne afdække lovene for vejrets mentale indflydelse på folk på vej til kontoret – nemlig på bilisterne.

Dan Dupont og Niels Veje er indtrådt i bestyrelsen som nye ledere for henholdsvis atletik- og gymnastikafdelingerne. og vi takker hermed Carsten Pedersen, atletik, og Steen Andersen, gymnastik, for det udmærkede og initiativrige arbejde, de som ledere for deres respektive afdelinger har udført for ØKB.

Ildrætsmærket

Til de nye elever kan vi fortælle, at sidste sæson sædvanen tro blev afsluttet med en lille reception, hvor 64 medlemmer fik overrakt idrætsmærket. Også i år vil der blive mulighed for at tage idrætsmærket, hvor atletiktræningen foregår på Østerbro Stadion hver mandag og torsdag fra kl. 17.30 til 18.30 og gymnastiktræningen på Den Clasenske Legatskole fra ca. den 1. september. I år skulle vi gerne nå op på 100 idrætsmærker, så vi ser gerne, at alle nye elever møder op for at være med til at nå dette mål. Nærmere oplysninger hos Dan Dupont, lokal 356, og Niels Veje, lokal 224.

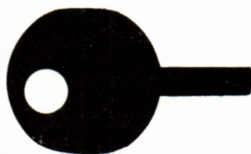

Vort badmintonhold sluttede tilværelsen i 2. division med et nederlag til Privatbanken på 5-3. Denne kamp var afgørende for hvilket hold, der skulle rykke ned i 3. division. Da vi således fra næste sæson kommer til at spille i 3. division, må vi gøre en ekstra indsats for at vende tilbage til den division, »hvor vi hører hjemme«.

Badmintonsæsonen starter søndag den 9. august, hvor vi hver søndag formiddag i C.B.K.-hallen på Malttegårdsvej (10 minutters gang fra Gentofte & Bernstorffsvej Station) disponerer over 5 baner fra kl. 10-12.

For yderligere oplysninger venligst kontakt Paul Padek, lokal 317.

Bordtennis

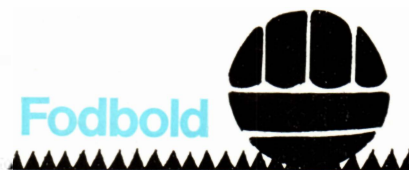

1. september 1970 starter bordtennis-træningen atter i Hermeshallen, Steenwinkelsvej på Frederiksberg, og vi håber på lige så stor tilslutning som i sidste sæson. Vi spiller i 3. division, og i år vil vi op i 2. division.

Træningstiderne:

tirsdag kl. 17.00–19.00 2 borde
fredag kl. 18.00–20.00 2 borde
lørdag kl. 14.00–16.00 3 borde.

Alle nye elever, der er interesseret i bordtennis, bedes henvende sig til Sune Dolmark, import dokumenter »C«, lokal 292.

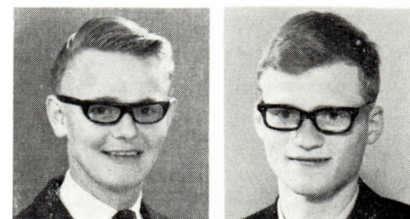
Vi har nu været igennem første halvdel af turneringen, og stillingen i K.F.I.U.s 1. division er som følger:

	Points	Kampe	Mål
PB	14	8	29- 3
HIF	13	9	17- 9
TIF	13	9	21-10
SKS	12	7	16- 6
LB	8	7	13- 8
BB	6	10	9-23
IBM	5	6	7-11
SAS	5	9	8-20
ØKB	5	8	7-21
BP	1	8	7-23

Som det fremgår af ovennævnte opstilling er vor position i den fornemste række ikke særlig god, og det kræver en virkelig holdindsats, for at vi kan bevare livet i divisionen. Vi appellerer derfor især til de nye første års elever om at finde støvlerne frem og komme ud og spille fodbold på Kløvermarken, hvor vi træner hver fredag fra kl. 17.15 – kl. 19.00.

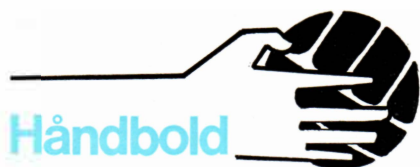
Vi håber, at der blandt de nye elever findes flere talenter, sådan at vi igen er i stand til at stille to hold i turneringen. Derfor, kom ud af busken og meld Jer til nedennævnte, så vi kan få det tabte erobret tilbage.

Endvidere skal det nævnes, at tiden nærmer sig, hvor den årlige ven-skabsmatch mod A/S Kaj Neckelmann, Silkeborg, skal spilles, og når dette læses, er forberedelserne i fuld sving. Nærmere oplysninger kan indhentes hos L. Qvist Jensen, lokal 421, og J. Due, lokal 418.

Vi ønsker vore to glimrende spillere P. H. Jensen og W. Kristensen til lykke med udtagelsen til at repræsentere K.F.I.U. i den årlige un-ionskamp mod L.T.F.U.

Den sidste weekend i maj var håndboldholdet i Norge, hvortil vi var blevet inviteret af Wilhelmsens Idrettslag.

Turen blev en virkelig succes, som deltagerne sent vil glemme. De fleste af spillerne havde aldrig tidligere været i Norge og vi imponeredes alle af den storslåede natur.

Vi startede fredag eftermiddag med Oslobåden under ledelse af Finn Bruun Jensen, Carsten Pedersen og træner kaptajn Jørgen Grum.

Lørdag morgen ankom vi til Oslo, hvor vi blev modtaget på kajen af vore værter. Efter modtagelsen fik vi forevist Wilhelmsens meget moderne og flotte kontorer og var på sightseeing i Oslo. Derefter var der frokost om bord på *Theben*, et af Wilhelmsens skibe.

Vejret var ualmindelig dejligt med strålende sol fra en skyfri himmel, og vi benyttede lejligheden til at tage op til Holmenkollen, den store skihopbakke, hvorfra vi havde en ganske enestående udsigt over Oslo.

Om eftermiddagen spillede vi håndbold mod Wilhelmsen, og efter en spændende dyst lykkedes det os at vinde 12-8.

Efter kampen kørte vi alle til Wilhelmsens dejlige landsted »Skramstad«, hvor vore værter serverede koldt bord. Om aftenen var der party i den fornemme pejsestue. Der var også danseglade piger til stede, og det var et dejligt party, der varede det meste af natten.

Søndag tilbragte vi med badning i det fine vejr på det smukt beliggende landsted ved Oslofjorden ca. 40 km fra Oslo.

Ved afskeden søndag eftermiddag overrakte formanden for Wilhelmsens Idrettslag, Tore Mørck, en gave til hver af spillerne.

Vi glæder os nu til at se vore norske venner i København til næste år.

Som tidligere nævnt starter håndboldtræningen i september. Vi håber

at se mange af de nye elever i Idrætshuset lørdag fra 14 til 15, så vi igen kan skabe et par slagkraftige hold. Henvendelse til Finn Bruun Jensen, lokal 318.

Judo

Så starter atter en sæson, og vi håber, at ikke alene de nuværende medlemmer, men også de nye elever, vil være med til at gøre dette til den sæson, hvor vi skal til at tænke på to hold.

Vi træner fredag kl. 18.00-19.00 (med træner) og lørdag fra 13.00-14.00 (uden træner) hos Budokan Jacobsens Judoskole, Amagertorv 25 (indgangen til Julius Kopp). Nærmere oplysninger ved henvendelse til Michael Lous Jørgensen, Proviantbogholderiet, Frihavnen, RY 9500, lokal 4.

Roning

I weekenden den 29.-31.5.70 deltog 8 mand på en langtur på Roskilde Fjord. Vi gik ud fra Roskilde Roklub, hvor vi lånte bådene, og tog til Frederikssund, hvor vi fik lov til at overnatte med vore telte og benytte Frederikssunds Roklubs hus. Trods vabler og ømme lemmer var turen en succes.

Den 13.-14.5.70 var der træffestævne i SAS Roklub og trods hårdt rovejr mødte mange op, og det blev til en hyggelig weekend.

Af langture, der skal arrangeres, kan nævnes Kullen, en tur på ca. 175 km, som kun er blevet gjort af få i vor roklub. Datoen er endnu ikke fastsat.

Af nyanskaffelser til roklubben kan nævnes 2 telte, som længe har været savnet. Tidligere har vi måttet låne telt i KVIK.

Den 28.8.70 kl. 18.00 afholdes der både- og kanindøb i roklubben, hvor alle er velkomne. Efter dåben holdes den årlige *rofest*, hvor vi håber alle møder op.

Svømning

Svømmeafdelingen har nu eksisteret i et halvt år, og tilslutningen har været konstant stor. Undervisningen, der står under ledelse af frk. Jane Smidt, vil give mulighed for opnåelse af svømmemærket, som er påkrævet, hvis man ønsker at benytte sig af vore både i Roklubben.

Svømningen finder sted hele året i Emdrup Svømmebad, Bredelandsvej 2 (linie 43 lige til døren) hver lørdag fra 9.00 til ca. 10.30.

Eventuelle interesserede kan henvende sig til E. Damgaard, lokal 374, for yderligere oplysninger.

Tennis

Så er K.F.I.U.'s holdturnering i tennis i fuld gang, og vore tre hold har spillet deres første kampe med følgende resultater:

Mesterrækken:	ØKB-Tuborg	2-1
	ØKB-FLS	2-1
	ØKB-Superfos	1-2
	ØKB-HIH	0-3

B-rækken:	ØKB 2-Berlingske	1-2
-----------	------------------	-----

D-rækken:	ØKB 3-Carlsberg	3-0
-----------	-----------------	-----

I. G.-G.

Som meddelt i april-nummeret af ØK-bladet havde Ghanas tennismester, hr. Odartey Annan, lovet at træne vore tennisspillere under sit ophold her i Danmark fra ca. midten af juni måned. Han kom til København den 17/6, og kort tid efter gjorde han sin entré på tennisbanen i Ryparken.

Accra Fialbestyrer Jes Grunnet-Jepsen overrækker flyvebilletten til Odartey Annan lige før afrejsen fra Accra.

Accra. Jes Grunnet-Jepsen, Managing Director, R.T. Briscoe (Ghana) Ltd., handing over the air ticket to Mr. Odartey Annan, just before the latter's departure for Copenhagen. To the left: Mr. E. H. T. Yankah, Administration Manager, and Miss Appiah, Publicity Executive. To the extreme right Mr. S. A. Larsen.

At han selv er en dygtig spiller viste de resultater, som vi nævned i bladet.

Den 17. juli rejste Odartey Annan tilbage til Ghana efter et vellykket ophold i Danmark.

As mentioned in the April number of ØK-bladet Mr. Odartey Annan, Ghanas tennis champion, had promised to train our tennis players during his stay in Denmark from the middle of June. He arrived in Copenhagen on the 17th June and shortly after he appeared on the tennis court in Ryparken.

That he is a good player is shown by the results mentioned in the above magazine.

On the 17th July Mr. Odartey Annan returned to Ghana after a successful stay in Denmark.

Sømandsidræt

Forsommerens idrætsuger var som sædvanlig godt besøgt, også af ØK-både.

I maj måned var der idrætsuger i Genua, og her blev *Basra* placeret som nr. 5 ud af de 21 skibe, der deltog i fri idræt. Samme skib blev nr. 7 i 4 × 100 m stafetløb, og Kurt Dahm Petersen fra *Basra* fik sølvmedalje i højdespring, længdespring og firkamp. Jens Ulrik Nielsen fra

samme skib fik bronzemedalje i højdespring.

I maj måned var der samtidig idrætsuge i London, og her blev *Samoa* placeret som nr. 8 ud af 20 deltagende skibe. I 4 × 100 m stafetløb blev *Samoa* nr. 7, men her ud over var der ingen medaljer til *Samoa*. Skibet spillede dog en fodboldkamp mod et russisk skib *Kalev* og tabte 4-0.

Først i juni måned var der idrætsuge i Hamburg, og her blev *Ancona* nr. 16 ud af 23 skibe og *Sumbawa* nr. 19. Her var heller ingen medaljer til danske søfarende, men *Ancona* og *Sumbawa* spillede en kamp indbyrdes, og her vandt *Ancona* med 5-1.

I den internationale idrætsuge i Rotterdam deltog *Andorra*, og skibet blev nr. 26 i fri idræt og nr. 10 i 4 × 100 m stafetløb, endvidere spillede *Andorra* en fodboldkamp mod dansk *Tasmania* og vandt 8-2.

I juni måned var der international idrætsuge i Antwerpen, og her blev *Andorra* placeret som nr. 36 ud af 51 deltagende skibe. *Andorra* spillede en fodboldkamp mod *Vinland* og vandt 5-0.

Idrætsugerne havde en fantastisk tilslutning. Til eksempel skal nævnes, at man i Rotterdam havde deltagelse af 1300 søfarende fra 62 forskellige skibe, repræsenterende 20 nationer.

Der, hvor danskerne opnåede de bedste resultater, var i Antwerpen, hvor vi selv var repræsenteret ved velfærdssekretær Finn Fuldbly Olsen fra København.

Vi er netop blevet færdig med en kort idrætsoversigt pr. 26. juni, og heri indgår alle resultaterne fra idrætsugerne, og stillingen er denne:

Nordisk Landskamp i Fri Idræt 1970
Her fører Finland med 2.693.000 points. Norge er på 2. pladsen med 2.318.000 points, og Danmark nr. 3 med 1.478.000 points.

De bedste danske fri idrætsskibe

	points
1. <i>Clara Mærsk</i> , A. P. Møller	31.099
2. <i>Ontario</i> , D.F.D.S.	30.141
3. <i>Labrador</i> , D.F.D.S.	26.195
4. <i>Lili Tholstrup</i> , Trans-Kosan	15.451

5. <i>Gyda</i> , Torm	14.726
6. <i>Vinland</i> , Dansk/Fransk	14.282
7. <i>Basra</i> , Ø.K.	13.043
8. <i>Frida Dan</i> , J. Lauritzen	12.782
9. <i>Beira</i> , Ø.K.	12.220
10. <i>Petunia</i> , D.F.D.S.	10.764

Blandt de 20 bedste skibe i fri idræt er der 6 fra Kompagniet.

De fleste points er fremdeles hentet, hvor Danmark har været repræsenteret, enten ved egne velfærdssekretærer eller i forbindelse med de internationale idrætsuger.

Manila er stadig væk den mest pointsslugende havn med 80.570 points, og dernæst følger Antwerpen, Bangkok, Casablanca, Punta Cardon, Rotterdam og Genua.

Svømmekoncurrencen

Når det gælder svømning, er bassinerne i Bangkok og Manila lige godt benyttet, idet svømmeprøverne pr. 26. juni viser, at der er aflagt 109 svømmeprøver i hvert bassin.

Svømmekoncurrencen er delt op i to afdelinger, en for større skibe, nemlig klasse A og en for mindre, klasse B, men sidstnævnte har nok ingen interesse i denne forbindelse, idet Kompagniet ikke har så små skibe. Her er stillingen i svømmekoncurrencens klasse A:

	procent deltagelse
1. <i>Clara Mærsk</i> , A. P. Møller	59,9
2. <i>Chastine Mærsk</i> , A. P. Møller	51,3
3. <i>Patagonia</i> , Ø.K.	51,3
4. <i>Aranya</i> , Ø.K.	48,6
5. <i>Boma</i> , Ø.K.	44,7
6. <i>Ayuthia</i> , Ø.K.	42,8
7. <i>Beira</i> , Ø.K.	42,1
8. <i>Andorra</i> , Ø.K.	40,5
9. <i>Magnolia</i> , D.F.D.S	37,0
10. <i>Arosia</i> , Ø.K.	33,3

Det skal lige tilføjes, at 7 mindre og 35 større skibe har deltaget i svømmekoncurrencen.

Nordisk Serie i Fodbold

Det er lige som om, det kniber med tiden til at afvikle fodboldkampe, og det går hårdt ud over fodboldserien, hvor der for øjeblikket er tredobbelt norsk føring ved *Troubadour* (14 points), *Vestalis* (12), *Sandar* (12 points). Bedste dansker er for øjeblikket *Heering Lotte*, der er nr. 5 med 10 points og næstbedste dansker *Ontario*, der er nr. 14 med 8 points.
B. O.

DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Skibsofficerer

PR. 1. JULI 1970

Kaptajner

p. t. hjemme uden skib

H. Philipsen
O. H. Christoffersen
C. E. Christensen
V. de Fine Licht
H. Th. Schmidt
J. Andreasen
H. P. Berg
G. A. Jacobsen
K. P. Pedersen
Ø. B. Lie
P. B. Larsen (syg)
E. Boye (syg)
H. C. A. Hansen (syg)

Overstyrmænd

p. t. hjemme uden skib

Tyge Halse
A. N. Danielsen (syg)
H. F. L. Petersen
Frede Olesen
K. T. Svendsen
O. Thomasen
K. Kristoffersen
J. K. Kjærsgaard
Selmar Jensen
Thyge Nielsen
Erling Bruun
C. A. Gadeberg (syg)
Aa. M. Bjerregaard
I. E. Tipsmark
N. A. Jensen

1. styrmænd

p. t. hjemme uden skib

J. Rytter Pedersen
J. M. Ambus
S. E. Jørgensen
Jarne Petersen
E. O. Pedersen
J. A. Holm
K. K. Nielsen
O. K. Hansen
L. K. Bruun
E. H. Christensen
Per Aune

J. E. A. Petersen
K. P. Petersen
P. Johannesen

2. styrmænd

p. t. hjemme uden skib

Henry Rasmussen
P. A. Lommer
Palle Olsen
N. K. Leth Nielsen
Fl. Petersen
K. H. Mortensen
K. J. Jepsen
K. O. Jensen
D. K. Schmidt
F. T. Grandahl
P. Søgård Nielsen
Villy Rom
Bent Brandt
E. Corneliussen

Telegrafister

p. t. hjemme uden skib

B. G. Pedersen
Kirsten K. Mikkelsen
S. G. Christensen
J. G. Johansson
Inger Jeppesen
Ingeborg Fallesen
T. Sandbeck
K. T. S. Nielsen
G. B. Clausen
Birgit Poulsen
K. E. Christiansen
Erik Rasmussen
Joan Mortensen
P. E. Jensen (syg)

Maskinchefer

p. t. hjemme uden skib

Jørgen Jensen
P. A. Nielsen (syg)
I. Bossen Pedersen
R. Just Petersen
R. M. Schrøder
E. S. Sloth

1. maskinmestre

p. t. hjemme uden skib

Leif Birch
Petur Højgaard
Poul Jensen
Torben A. Jørgensen
Kaj S. Mortensen
Leif Pedersen
Poul E. Sørensen

2. maskinmestre

p. t. hjemme uden skib

Fl. Ankjær Hansen
Poul Erik Nielsen (syg)

3. maskinmestre

p. t. hjemme uden skib

Sv. Aa. Lund Larsen (syg)

Elektrikere

p. t. hjemme uden skib

Jørgen Friis
Børge Kristoffersen

Hovmestre

Ferie

S. Andersen
S. Christiansen
J. Hansen
O. Hansen
C. Holgersen
S. Jensen
B. A. Jørgensen
G. Jørgensen
H. B. Juliussen
K. B. Jespersen
Chr. Nielsen
K. Klinkwort
L. Ravn
R. Schmidt
T. Rasmussen
K. E. Rasmussen

Afløsning

E. Christensen